

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Zamanın fəvqündə tarix yazan şəxsiyyət

Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərinin miqyasını zaman keçdikcə daha aydın dərk edirik

Tarix və şəxsiyyət... Bəşəriyyətin varlığından, xalqların və dövlətlərin formalaşmasından bu yana daima aktual olmuş bir mövzu. Əksərin üzərində dayandığı müləhizəyə görə, şəxsiyyəti, görkəmli xadimləri tarix, zaman yetişdirir, yaradır. Amma zamanın fəvqündə dayanan böyük şəxsiyyətlər də həyatları, fəaliyyət və əməlləri ilə tarix yazır, zamanın gedışatını dəyişir, təkə yaşadığı dövrə deyil, özündən sonrakı onilliklərə də öz möhürünü vurmuş olur.

Heydər Əliyevin Azərbaycanın yeni tarixində yeri, gördüyü işlərin miqyas və məhiyyəti də dövrünü aşan, zaman ötdükcə daha dərinədən dərk edilən zəngin fəaliyyət və dövlətçilik salnaməsidir. O, siyasi fəhmi, yüksək liderlik keyfiyyətləri və böyük idarəçilik təcrübəsi ilə Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub möhkəmləndirilməsi, milli dövlətçiliyimizin inkişaf etdirilməsi, ölkəmizin dünyada layiqli yer qazanması üçün müstəsna xidmətlər göstərmiş dahi şəxsiyyət kimi tarixdə qalacaqdır.

Dekabrın 12-si Heydər Əliyevin vəfatının 15-ci ildönümüdür. İstər sağlığında, istərsə vəfatından sonra onun haqqında çoxlu kitablar, qəzet-jurnal məqalələri yazılıb və bundan sonra da yazılacaq. Ona ithaf

olunmuş bədii əsərlər, musiqi, təsviri sənət nümunələri, həyat və fəaliyyətindən bəhs edən filmlər, televiziya və radio verilişləri bundan sonra da yaranacaq. Lakin bir məqamı etiraf etmək lazımdır ki, Heydər Əliyev haqqında bəhs edən hər müəllif ən yaxşı halda onun siyasi portretinin bir neçə cizgisini, çoxşaxəli fəaliyyətinin bir neçə istiqamətini dolğun əks etdirməyə müvəffəq olur. Tarixə adını əbədi həkk etmiş nəhəng şəxsiyyətlərin həyat və fəaliyyətini bir əsərdə, tək yazıda bitkin şəkildə əhatə etmək, ümumiyyətlə, mümkünsüzdür. Biz də bu yazıda ulu öndər haqqında, onun şəxsiyyəti barədə sadəcə bəzi məqamları diqqətdə çatdırmağa çalışacağıq...

davamı səh. 4-də

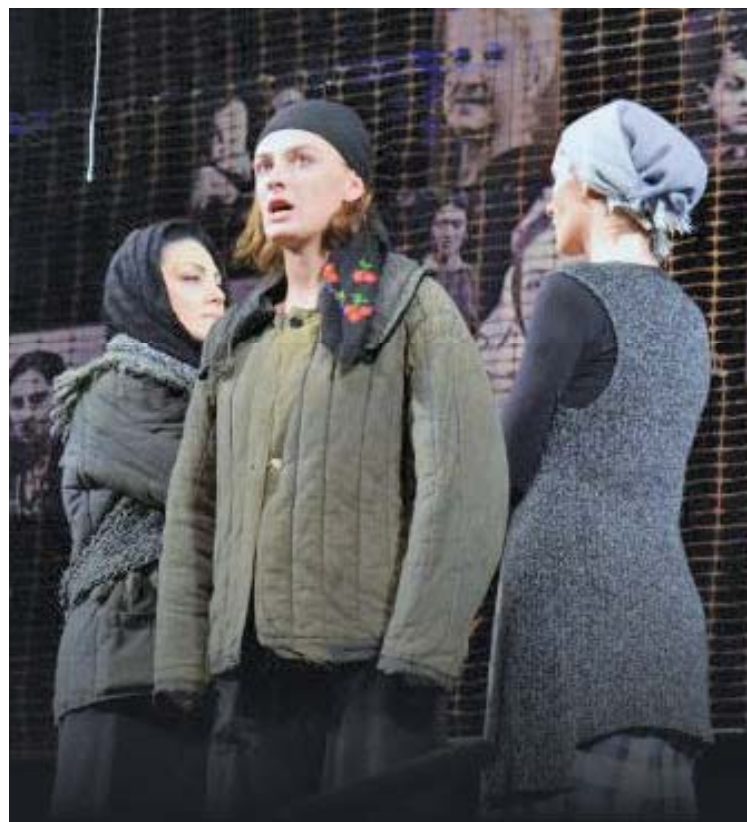
Filarmoniyada anım gecəsi təşkil olunub

Dekabrın 11-də Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr edilmiş "Sönməzdir, əbədidir Heydər Əliyev!" adlı anım gecəsi təşkil olunub.

Mərasimdə Xalq artisti, dirijor Rauf Abdullayevin idarəsi ilə Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri Qara Qarayevin "Matəm odası"nı ifa edib. Orkestrin ifası zamanı monitora ümummilli liderin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş videofraqmentlər nümayiş etdirilib.

Sonra Qara Qarayevin "Leyli və Məcnun" simfonik poeması, Frans Şubertin "Simfoniya №8" əsəri səsləndirilib.

Soltan Hacıbəyovun "Karvan" simfonik lövhəsi ilə davam edən anım gecəsi Fikrət Əmirovun "Azərbaycan kapriçiosu"nun ifası ilə başa çatıb.

"A.L.J.I.R."də olmaq, yaxud gürcülərin yeddi məhbusəsi

Oraq tarix yazmalı, oxşar ömür sürməli olduğumuz elə bir zamanlar yaşadığımızı ki, qadınları kimisə sevdinə, seçdiyinə görə, ya da eləcə onunla bir yerdə olduğuna görə suçlu bildilər və... cəzalandırıldı. Bu gün postsovet məkanında kimlərsə məşum 1937-ci ildə başlayan repressiya zamanı olanlarla təəccübləndirmək mümkünsüz. ... Hər kəs müəyyən qədər məlumatlıdır. Yəni də olmuşlar, həmin acı həqiqəti səhnədən, rejissor təxəyyülünün, aktyor məharətinin gücü ilə görüb eşitmək isə tam fərqli bir duyğu...

səh. 7

90 yaşlı həmişəcavan, sənət meydanında heç vaxt yorulma!

İlk tamaşasını 1928-ci il noyabrın 6-da Bakı Uşaq Teatrı kimi tamaşaçılara təqdim etmiş, ölkənin ən böyük aktyor

heyətinə malik sənət ocağının kollektivi bu bayrama, demək olar ki, cari teatr mövsümünə başlayandan hazırlaşdı.

davamı səh. 3-də

Unudulmaz sənət fədaisinə yüksək ehtiram

Dekabrın 10-da Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında görkəmli opera müğənnisi, xanəndə, aktrisa və pedaqoq, Azərbaycanın Xalq artisti, "Şöhrət" ordenli Gülxar Həsənovanın 100 illik yubiley tədbiri keçirildi.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Vaqif Əliyev yubiley gecəsində çıxış edərək dedi ki, Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında özünəməxsus rolu olan, muğamı gənc nəsə sevdirmiş və öyrətmiş görkəmli incəsənət xadimlərimizdən biri də Xalq artisti, əvəzolunmaz opera ifaçısı Gülxar Həsənovadır. Diqqətə çatdırıldı ki, sənətkarın 100 illiyi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 15 avqust 2018-ci il tarixli sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə Mədəniyyət Nazirliyində tədbirlər planı hazırlanıb, Bakıda və regionlarda silsilə tədbirlər reallaşib.

Gülxar Həsənovanın həyat və yaradıcılıq yolu barədə məlumat verən Vaqif Əliyev söylədi ki, Gənc Tamaşaçılar Teatrında gənc aktrisanın çıxışını diqqətlə izləyən Üzeyir bəy onun səsinə yüksək qiymətləndirərək Opera və Balet Teatrında çalışmasını tövsiyə edib, beləliklə, Gülxar Həsənovanın sonrakı səhnə fəaliyyəti Opera və Balet Teatrında keçib. İfaçı bu teatrda milli opera sənətinin inkişafına mühüm töhfələr verib, milli operalarımızda əsas partiyaları oxuyub. Üzeyir Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun" operasında Leyli, Leylinin anası, "Əsli və Kərəm"də Əsli, "Koroğlu"da

Xanəndə qız, Zülfüqar Hacıbəyovun "Aşıq Qərib"ində Şah-sənəm, Müslüm Maqomayevin "Şah İsmayıl" operasında Ərəbzəngi, Süleyman Ələsgərovun "Bahadır və Sona" operasında

Tərvət xanım, Şəfiqə Axundovanın "Gəlin qayası"nda Ana və digər obrazların səhnə həyatında Gülxar Həsənovanın öz möhürü, ifa tərzı var.

davamı səh. 2-də

"İblis" İstanbulda tamaşaya qoyulur

Azərbaycanın böyük şairi və dramaturqu Hüseyn Cavidin "İblis" əsəri yaxın aylarda İstanbulda teatrseverlərə təqdim olunacaq.

Hüseyn Cavidin anadan olmasının 135, "İblis" əsərinin yazılmasının 100 illiyi şərəfinə İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsi Şəhər Teatrlarında səhnələşdirilən tamaşanın məşqləri davam edir.

səh. 5

Əmircan rəssamlarının sərgisi

Paytaxtın Suraxanı rayonundakı Heydər Əliyev Mərkəzində Xalq rəssamı Səttar Bəhlulzadənin anadan olmasının 109-cu ildönümü münasibətilə Əmircan rəssamlarının ənənəvi sərgisi təşkil edilib.

Sərgidə Əmircanda, eyni zamanda Bakının digər qəsəbələrində yaşayan 24 rəssamın çəkdiyi rəsmlər nümayiş olunur.

səh. 5

"Rəqs kaleydoskopu"nun qalibləri mükafatlandırıldı

səh. 2

Vyanada "Avropa Mədəni İrs ili"nin yekun tədbiri keçirilib

səh. 8

"Gələcəyin ulduzları" festivalı başa çatıb

səh. 5

Gənc Tamaşaçılar Teatrının əməkdaşları təltif olunub

Prezident İlham Əliyev dekabrın 10-da Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrının 90 illik yubileyi münasibətilə və ölkəmizdə teatr sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə teatrın əməkdaşlarının təltif olunması barədə sərəncamlar imzalayıb.

Gənc Tamaşaçılar Teatrının əməkdaşlarından Lətifə Əliyeva və Nübar Novruzovaya "Xalq artisti" fəxri adı, Mehriban Abdullayeva, İlham Əsədov, Elnur Hüseynov və Güşvər Şərifovaya "Əməkdar artist", Rafiq Rəhimliyə "Əməkdar mədəniyyət işçisi" fəxri adları verilib.

Teatrın rejissoru, Xalq artisti Vəqif Əsədov "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilib.

Həmçinin Xalq artisti Tariel Qasimov 3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə, Məsumə Babayeva, Sona Babayeva, Rahib Əliyev, İsa Əsədov, Kəmalə Hüseynova və Ələsgər Muradxanlı "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunublar.

Elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiya işi təkmilləşdiriləcək

Prezident İlham Əliyev dekabrın 10-da Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyasının aparılması işinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına iki ay müddətində, aidiyyəti qurumların təkliflərini nəzərə almaqla, elmi dərəcə və elmi adların verilməsi qaydalarının, elmi fəaliyyətin qiymətləndirilməsi və monitorinq sahəsində idarəetmənin və tənzimləmənin təkmilləşdirilməsi, elmi tədqiqatlar haqqında məlumat bazasının yaradılması, analitik, statistik təhlillərin və hesabatların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üçün vahid elektron məlumat sisteminin yaradılmasına dair təkliflərini hazırlayıb dövlət başçısına təqdim etmək tapşırılib.

Mədəni özünüifadə müxtəlifliyinin qorunması və təşviqi

Dekabrın 11-də Parisdə UNESCO-nun Mədəni özünüifadə müxtəlifliyinin qorunması və təşviqi üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin 12-ci sessiyası başlayıb.

Sessiyada mədəniyyət nazirinin müavini Sevdə Məmmədliyəvanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak edir.

Mədəni özünüifadə müxtəlifliyinin qorunması və təşviqi haqqında Konvensiya 20 oktyabr 2005-ci ildə qəbul olunub. Konvensiyanın qəbul edilməsi ilə beynəlxalq ictimaiyyət rəsmi olaraq incəsənət nümayəndələri və mədəniyyət sahəsi üzrə mütəxəssislər tərəfindən formalaşdırılan müasir mədəni özünüifadənin ikili xarakterini, yeni mədəni və iqtisadi dəyərini tanımış olub.

Mədəniyyət məhsulları və xidmətlərinin yaradılması, istehsalı, paylanması və onların əldə edilməsini dəstəkləyən siyasət və tədbirlərin formalaşdırılması və həyata keçirilməsini əks etdirən konvensiya yaradıcı iqtisadiyyatın mərkəzində dayanır. Azərbaycan Respublikası 2010-cu ildən bu konvensiyaya qoşulub.

UNESCO Hökumətlərarası Komitəsinin "Createl 2030" adı altında keçirilən sessiyası çərçivəsində yaradıcılığın Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Davamlı İnkişaf Məqsədlərinə töhfəsi, o cümlədən süni intellektin yaradıcılığa təsiri, bədii azadlığa təhdidlər, qadın sahibkarların mədəniyyət sənayelərində rolu və digər əlaqədar mövzularla bağlı fikir mübadiləsi nəzərdə tutulub.

Sessiya dekabrın 14-dək davam edəcək.

Heydər Əliyev mərkəzləri arasında məqalə müsabiqəsi

Ağcabədi rayonundakı Heydər Əliyev Mərkəzinin təşəbbüsü ilə ümummilli liderin anım gününə həsr olunmuş "Sən elə bir zivəsən" adlı məqalə müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqədə respublikada fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev mərkəzlərinin elmi işçiləri iştirak ediblər.

Neftçala rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin elmi işçisi Gülay Əliyeva 1-ci yərə, Qusar rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin əməkdaşı Fidan Kazımzadə 2-ci yərə, Hacıqabul rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin elmi işçisi Xanım Ağayeva 3-cü yərə layiq görülüb. Qaliblərə diplomlar və "Heydər Əliyev və Ağcabədi" adlı kitab təqdim olunub.

2 gündəm

əvvəlki səh. 1-də

O, bu parlaq, koloritli obrazları seve-sevə yaradıb, muğam, xalq mahnı və təsniflərimizi xüsusi gözəlliklə ifa edərək onların da əbədiyaşarlığında mühüm rol oynayıb.

Gülxar xanımın filmlərdə yaratdığı rolları da xatırladan Vəqif Əliyev qeyd etdi ki, o, Azərbaycan incəsənətində yalnız maraqlı obrazlarla yadda qalmayıb, 1980-1992-ci illərdə teatrdə məşqçi-pedaqoq kimi çalışarkən milli muğam operalarında gənc xanəndələrə ifaçılıq sənətinin sirlərini öyrədir, səhnəyə yeni qədəm qoyan neçə-neçə gəncə yol göstərib, onlardan öz bilik və bacarığını əsirgəməyib. Görkəmli sənətkarın bir çox yetirmələri bu gün Azərbaycan muğamının peşəkar ifaçılarıdır.

Bildirildi ki, milli musiqi mədəniyyəti sahəsində xidmətlərinə görə Gülxar Həsənova 1955-ci

sənətin inkişafında mühüm xidmətləri olmuş Gülxar Həsənovanın da adı milli musiqimizdə əvəzolunmaz varlığını hər dövrdə qoruyub saxlayacaq, neçə-neçə sənətkarlar nəslindən bəndə kimi onun zəngin irsindən faydalana-raq musiqimizə öz töhfəsini verəcək.

* * *

Sonra səhnədə quraşdırılmış böyük ekranda Gülxar Həsənovanın çoxşaxəli yaradıcılığını və uzun ömrünü əks etdirən fotolardan ibarət slayd-şou nümayiş olundu.

ildə respublikanın "Əməkdar artisti", 1982-ci ildə "Xalq artisti" fəxri adlarına, 1998-ci ildə "Şöhrət" ordeninə layiq görülüb. O, 2002-ci ildən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdcüsü idi.

Son illər Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın xidmətləri sayəsində muğam sənətinin qorunub saxlanması, zəngin tarixə malik ifaçılıq sənətinin gələcək nəsillərə çatdırılması, yeni ifaçılar nəslinin yetişdirilməsi işində böyük uğurların əldə edildiyini vurğulayan Vəqif Əliyev qeyd etdi ki, bu

Yubiley gecəsinin aparıcısı, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Hafiz Quliyev də Gülxar xanımın opera teatrında işə başlayan gənc xanəndələrlə necə işləməyindən, onlara təkcə muğam-vokal texnikasını deyil, həm də təcrübəli aktrisa kimi dərs keçdiyini xatırladı. Onun tələbələrinin bu gün çox görkəmli muğam ifaçıları olduğunu, muğam operalarında özünəməxsus obrazlar yaratdığını söylədi.

Gülxar xanımın teatrdə ən sevimli yetirmələrindən olmuş, uzun illər teatrdə Leyli, Əsli, Şahsənəm partiyalarını oxumuş

Unudulmaz sənət fədaisinə yüksək ehtiram

Xalq artisti Gülxar Həsənovanın 100 illiyi qeyd edildi

Xalq artisti Səkinə İsmayılova, Gülxar xanımdan şəxsən dərs almasalar da, onun teatr və konsert fəaliyyətini ləyaqətlə davam etdirən Xalq artisti Məlxəxanım Əyyubova, Nəzakət Teymurova və əməkdar artistlər Gülistan Əliyeva, Təyyar Bayramov və Ehtiram Hüseynovun çıxışları alqışlarla qarşılandı.

Hafiz Quliyev 110 yaşlı "Leyli və Məcnun" operasında baş qəhrəman rollarında çıxışını opera teatrında çalışan hər bir muğam ifaçısının sənət pasportu olduğunu söylədikdən sonra hazırda eyniadlı operada çıxış edən ən gənc ifaçıları – Əməkdar artist Elnur Zeynalovla Rəvanə Əmiraslanlıni operadan bir parçanı ifa etmək üçün səhnəyə dəvət etdi. Xanəndələri tərda Əməkdar artist Əliağa Sədiyev, Ramin Rzayev, kamançada əməkdar artistlər Elşən Mansurov və Fəridə Məlikova, instrumental ansambl müşayiət edirdi.

Öz xatirələrində hələ uşaq ikən atası saz çalarkən həvəslə aşiq mahnılarını oxuduğunu qeyd edən Gülxar xanımın ruhu şad olsun deyə, konsertin proqramında aşiq musiqisinə də yer verilmişdi. Aşiq Altayın solo saz ifası Şəmkir elinin sazlı-sözlü növrəğine ehtiram əlaməti olaraq səsləndi.

Çıxışlar arasında ekranda Gülxar Həsənovanın "Vəqif", "Şah İsmayıl" operalarında ifalarından fraqmentlər, eləcə də teatrın gənc solistləri ilə məşq prosesindən qalan yadigar lentlər göstərildi.

Yubilyar ilə uzun illər eyni səhnəni paylaşmış Xalq artisti Cənəli Əkbərovun xatirələri isə tədbir iştirakçıları illər öncəyə qaytarı. Dəfələrlə Gülxar xanımla həmsöhbət olmuş, onun haqqında radio verilişləri hazırlamış yazıçı-jurnalist, Əməkdar mədəniyyət işçisi Mustafa Cəməni onun həm də bu gün heç bir lent yazısı qalmı, lakin 1930-40-cı illərdə milli operamızın bütün ağırlığını daşımış ifaçılar barədə gözəl və dolğun xatirə danışmaq bacarığını da yada saldı.

Yubiley tədbirinin sonunda Gülxar Həsənovanın ailəsi adından çıxış edən bacısı oğlu Mayıl Əliyev sənətkarın 100 illiyinin dövlət səviyyəsində qeyd olunmasına, ömrünü səhnəyə, musiqiyə həsr etmiş fədailərin xatirəsinin əziz tutulmasına görə ölkə başçısına minnətdarlığını ifadə etdi. O, yubiley tədbirlərinin bütün respublikanı əhatə etdiyinə görə Mədəniyyət Nazirliyinə, həmçinin bu gecənin təşkilində əməyi keçmiş hər kəsə təşəkkür etdi.

GÜLCAHAN

Milli Kitabxanada xatirə tədbiri

Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin vəfatının ildönümü ilə bağlı dekabrın 11-də Milli Kitabxanada anım tədbiri keçirildi. Mədəniyyət Nazirliyi, Milli Kitabxana və YAP Səbail rayon təşkilatının birgə tədbirində əvvəlcə ümummilli liderin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Kitabxananın direktoru, professor Kərim Təhirov çıxış edərək böyük dövlət xadiminin Azərbaycan xalqı qarşısındakı misilsiz xidmətlərindən danışdı, onun mədəniyyətə, incəsənətə verdiyi yüksək qiymətdən söz açdı. Diqqətə çatdırdı ki, Heydər Əliyev fəaliyyəti və qətiyyətli qərarları ilə müstəqilliyimizin formalaşmasında, ölkədə sabitliyin əldə olunmasında, həmçinin Azərbaycanın dünya ölkələri arasında nüfuzunun yüksəldilməsində müstəsna xidmətlər göstərib.

Sonra "Heydər Əliyev mədəniyyətimizin hamisidir" adlı qısa film nümayiş olundu.

YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Şəmsəddin Hacıyev qeyd etdi ki, müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsi, ölkədə dinamik sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsi, vətəndaş cəmiyyətinin yaradılması ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Dahi siyasətçinin dövlətçilik kursunu layiqincə davam etdirən Prezident İlham Əliyevin pragmatik fəaliyyəti

sayəsində Azərbaycan dünyanın sürətlə inkişaf edən ölkələri sırasına daxil olub.

YAP Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə Azərbaycanın qədim və zəngin dövlətçilik tarixində ümummilli liderin müstəsna yeri olduğunu dedi. Bildirdi ki, öz heyatını xalqının rifahına, ölkəsinin inkişafına həsr edən ulu öndər dühası, zəngin dövlətçilik təcrübəsi sayəsində keçmiş SSRİ kimi dünyanın ən böyük dövlətinin rəhbərliyinə yüksəlmişdi.

"SƏS" media qrupunun rəhbəri Bəhruz Quliyev, YAP Gənclər Birliyinin üzvü Rauf Rüstəmli, YAP Siyasi Şurasının üzvü Nizami Vahabov, Xalq artisti Hacı İsmayılov və digər çıxış edənlər ulu öndərin fəaliyyətinin hər bir məqamının vətəndaşın və dövlətin mənafeyinə xidmət etdiyini vurğuladılar.

Sonda ümummilli liderin zəngin həyat yolunu əks etdirən kitab sərgisinə baxış oldu.

LALƏ

BXA-nın müəllimləri Kürdəmirdə ustad dərsləri keçiblər

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası Təhsil Kompleksinin (BXA) mütəxəssisləri tərəfindən Kürdəmir rayonunun uşaq incəsənət məktəbləri, mədəniyyət evləri və klublarında çalışan xoreoqraflar və çagirdlər üçün ustad dərsləri keçirilib. Dərsləri BXA-nın müəllimləri – Əməkdar artist Tamella Əliyeva və Prezident təqaüdcüsü Zəminə Quliyeva aparıb.

Əvvəlcə Kürdəmir Regional Mədəniyyət İdarəsinin Füzuli, Xocavənd,

Beyleqan, İmişli və Kürdəmir rayonlarından olan aidiyyəti işçiləri ilə müəllimlərin

işgüzar görüşü olub. Sonra akademiyanın müəllimləri tərəfindən xüsusi innovativ

proqram üzrə dərslər aparılıb. İnteraktiv şəkildə təşkil olunan dərslər böyük maraqla qarşılanıb, iştirakçıların sualları cavablandırılıb, yerlərdə tədris prosesinə cəlb olunan müəllimlərə əməli və metodiki tövsiyələr verilib.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildən başlayaraq Mədəniyyət Nazirliyinin müvafiq əmrinə əsasən BXA-nın müəllimləri tərəfindən respublikanın şəhər və rayonlarında xoreoqrafiya sahəsi üzrə mütəxəssislərin hazırlıq səviyyəsinin, uşaq incəsənət məktəblərinin xoreoqrafiya şöbələrində tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, habelə bu sənətin təbliğ edilməsi məqsədilə ustad dərsləri təşkil olunur.

“Rəqs kaleydoskopu”nun qalibləri mükafatlandırıldı

Dekabrın 11-də Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında "Kainat" Gənclik Mərkəzinin dəstəyi, "Mehriban" rəqs və vokal qrupunun təşkilatçılığı ilə reallaşan "Rəqs kaleydoskopu" adlı beynəlxalq festival-müsabiqənin finalçıların çıxışı və qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi keçirildi.

Tədbirdə çıxış edən "Kainat" Gənclik Mərkəzinin rəhbəri Rahib Rəsulzadə ilk dəfə gerçəkləşən layihə haqqında məlumat verdi. Qeyd etdi ki, yaradıcı gənclərin inkişaf prosesi məhz beynəlxalq müsabiqə və festivallarından keçir. Bildirdi ki, münisiflər

heyəti festival-müsabiqəyə qatılmış yeniyetmə və gənclərin ifasında milli, folklor, müasir və dünya xalqlarının rəqs nümunələrini dəyərləndirib, qalibləri müəyyənləşdirilib.

İlk festival-müsabiqənin xarici qonaqları qardaş Özbəkistan təmsilçiləridir. Bu qədim diyarın ayrı-ayrı vilayətlərindən müsabiqəyə qoşularaq gənc istedadlar Azərbaycan olan öz həmyaşıdları ilə yaradıcılıq mübarizəsinə qoşulmaqla yanaşı, tədbirdə ustad dərslərində iştirak etmək imkan qazanıblar.

Sonra qaliblər mükafatlandırıldı. Arıncı festival-müsabiqənin finalçıları öz bacarıqlarını nümayiş etdirdilər.

FARİZ

əvvəlki səh. 1-də

Yubiley mərasimi Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayevin çıxışı ilə başladı. “Əziz teatrsevərlər, əziz teatr xadimləri” kitabı ilə sözbə başlayan nazir belə yubiley mərasimində təbrik nitqi söyləməyin şərəfli iş olduğunu vurğuladı. Bildirdi ki, teatr sənəti Azərbaycan mədəniyyətində əvəzolunmaz yer tutur. Ulu öndər Heydər Əliyevin milli teatra diqqət və qayğısının möhtərəm Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirildiyini deyən nazir diqqətə çatdırdı ki, ölkə başçısının müvafiq sərəncamlarına əsasən bu il üçüncü teatrımızın (ötən aylarda Mingəçevir və Sumqayıt teatrlarının 50 illiyi keçirilib – red.) yubileyini qeyd edirik. Vurğulandı ki, Prezidentin təsdiq etdiyi Azərbaycan teatrının 10 illik inkişaf proqramı çərçivəsində çox böyük işlər görüldü və son on ildə Azərbaycan teatrının simasının necə dəyişməsinə, hansı nailiyyətlərin əldə edildiyinə bütün teatr xadimləri şahiddir.

Nazir sözlünə davam edərək söylədi ki, Gənc Tamaşaçılar Teatrı sovet ideologiyasının kütlələrə aşılandığı ən qızğın vaxtda yaradılıb. 1928-ci ildə sovet yazıçılarının əsərləri ilə kommunizim ideologiyasını gənc nəsə çatdırmaq üçün Bakı Uşaq Teatrı kimi fəaliyyətə başlayan, 1936-cı ildən Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrı adla-

90 yaşlı həmişəcavan, sənət meydanında heç vaxt yorulma!

Əbülfəs Qarayev çıxışının sonunda vurğuladı ki, bu il biz iki dəfə böyük teatr həyəcanı yaşadığımızı: “Eyni ildə həm beynəlxalq teatr festivalı keçirdik, həm də teatr konfransı. Bu siyahını teatrlarımızın, sənət xadimlərinin dövlət səviyyəsində keçirilən yubileyləri ilə davam

...Pərdə açılarda özümüzü səhnədən tanıyıb sevdiyimiz qəhrəmanların əhatəsində hiss etdik. Teatrın bütün aktyor heyəti səhnədə idi. Göydən enən kim, heykəlinin “buzu” açılan kim... Aktyorların hamısı da tamaşada

fotoları, teatr tarixində qalmış tamaşaların şəkilləri bir-birini əvəzlədikcə fonda GTT-nin ən möhtəşəm tamaşalarından birindən – “Rüstəm və Söhrab”dan final səhnəsinin, bir-birini tanımayan qəhrəmanların – ata ilə oğulun döyüş səhnəsinin səslənməsi teatrın öz tarixinə ehtiramı kimi anlaşıldırsa, digər tərəfdən sənət meydanında qazanılan hər hansı uğurun üzübüz cəngavər savaşındakı qələbədən asan başa gəlmədiyi anlamını salona ötürürdü.

Bu gecənin bizim aldığımız standart yubiley tədbirlərindən tam fərqlənməsi, yubileyini qeyd edən kollektivin səhnədə roldan-rola girərək, obrazdan-obrazla keçərək, tamaşalardan göstəriləcək fraqmentlərin üzvi surətdə bir-birinə bağlanması seyrçidə öz milli dramaturgiyamızın, eləcə də dünya dramaturgiyasının şah nümunələrinin bu teatrda oynanılmasından dolayı qürur hissi doğurdu. Bu yubileydə Mirzə Fətəlinin də, Mirzə Cəlilin də, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin də, Süleyman Sani Axundovun da, Cəfər Cəbbarlının da, Hüseyn Cavidin də, İlyas Əfəndiyevin də, onlardan sonra gələn ədiblərin də əsərlərindən parçaların göstərilməsi, Şekspirdən, Servantesdən Qrimm qardaşlarındakı cənəbi müəlliflərin müxtəlif yaş qrupları üçün nəzərdə tutulan əsərlərindən hissələrin yer alması həm də teatrın yaradıcı potensialının nümayişi idi.

Dünənini unudanın sabahı olmaz. Ötən əsrin 70-80-ci illərində bu teatrın vizit kartı kimi qarşılanan dörd tamaşadan – İmran Qasimovun “Sən nə üçün yaşayırsan?”, İsgəndər Cəfərovanın “Ana laylası” və “Komsomol poeması” (S.Vurğunun poeması əsasında poetik səhnə dramı), eləcə də Cəlil Məmmədquluzadənin “Danabaş

nan bu teatr uzun illər gənclərin mənəvi tərbiyəsində böyük rol oynayıb: “Bu gün bu teatrın vəzifəsi digər teatrların qarşısında duran vəzifədən fərqlənir. Gənc Tamaşaçılar Teatrının məqsədi Azərbaycan gənclərinin tərbiyəsi ilə məşğul olmaqdan, milli, müstəqil dövlətçilik ideologiyası əsasında tərbiyə etməkdən ibarətdir. Bu teatr çağdaş Azərbaycan gəncliyinin təfəkkürünü formalaşdırır teatrdir. Mən çox sevinirəm ki, bu proses teatrda uğurla gedir, teatr hər tamaşası ilə yeni-yeni tamaşaçıları cəlb edir. Bu gün teatr yeni mərhələdədir. Öz keçmiş düşüncə tərzindən ayrılaraq, güclü ənənə sütunları üzərində yeni teatr formalaşdırmaqdadır”.

etdirmək olar. Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti xanım Mehriban Əliyevanın səyləri, Teatr Xadimləri İttifaqının, digər yaradıcılıq itti-faqlarının fəaliyyəti ölkəmizdə teatr sahəsinin canlanması ilə nəticələnib. Mən salonda əyləmiş insanları seyr edərkən onların hər birinin böyük yaradıcılıq yolu keçdiyini görürəm. Sizlər öz istedadınızla, öz əməyinizlə Azərbaycan teatr salnaməsini yazmış insanlarınsınız. Mən əminəm ki, Azərbaycan teatr sənəti daim inkişaf edəcək, görkəmli ədiblərimizin, teatr xadimlərimizin ardınca istedadlı gənclərin adlarını eşidəcəyik. Bayramınız mübarək!”

oynadığı səhnə geyimində. A.Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının aktyorları, bu teatrın nəzdindəki “Oyuq” studiyasının balaca sənətçilərinin şux rəqsi və dostluq haqqında oxuduğu mahnı səhnədəki hər kəsə sirayət etdi. Səhnənin arxa divarını tutan iri ekran isə bizi teatrın tarixinə ekskursiyaya apardı.

Gənc Tamaşaçılar Teatrının ilk tamaşasının afişasında tutmuş, məskunlaşdığı binanın görüntüləri, bu kollektivin yaradıcılarının fotoları ekrana gəldikcə səhnədəkilər və bütün salon təməlçi sənət fədailərini ehtiramla alqışlayırdı. Tarix yaradan insanların

Böyük sənət xiridarı

Bəstəkarlar İttifaqında ulu öndərin xatirəsi yad edildi

Dekabrın 11-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Ü.Hacıbəyli adına konsert salonunda ulu öndər Heydər Əliyevin vəfatının 15-ci ildönümünə həsr edilən musiqili mərasim keçirildi.

Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Fərəngiz Əlizadə çıxış edərək ulu öndərin Azərbaycan mədəniyyətinin, incəsənətinin inkişafında və dünyada tanınmasında əvəzsiz xidmətlərindən söz açdı. Bildirdi ki, ümummilli lider dərin köklərə malik milli musiqimizin gözəl bilicisi idi. Görkəmli sənət adamlarının – bəstəkarların, ifaçıların və musiqişünasların fəaliyyətinin yüksək qiymətləndirilməsi, fəxri adlar, orden və medallarla təltif olunması Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Fərəngiz Əlizadə qeyd etdi ki, dahi şəxsiyyətin görkəmli bəstəkarları Qara Qarayev və Fikrət Əmirovla çox səmimi münasibətləri var idi. Bu diqqət respublikamızdan kənarda da özünü göstərirdi. Fikrət Əmirov SSRİ Dövlət mükafatına layiq görülmüşdü. Bu münasibətlə onun Kreml Sarayında “Min bir gecə” baletini nümayiş etdirilirdi. Tamaşa öncəsi hamı bir-birindən soruşurdu. “Görəsən, Heydər Əliyev gələcək?” Yadımdadır, bir dəfə o, musiqiçilərə belə bir sualla müraciət etdi: “Doğrudanmı, Çaykovski Vaqnerin simfonik musiqisini qəbul edərək onun operada qüsurları olduğunu söyləyib?” Heydər Əliyevin sualını məşhur musiqişünas alim Elmira Abbasova cavablandırdı. Bu, Heydər Əliyevin musiqi sənəti ilə bağlı ən incə mətbələri dərin-dən bilməsinə dəlalət edirdi...

Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar incəsənət xadimi Sərdar Fərəcov “Heydər Əliyevə həsr olunmuş musiqi əsərlərinin janr təsnifatı” mövzusunda çıxış etdi. Bildirdi ki, respublikamızın bir çox görkəmli sənət adamı ulu öndərin fədakarlığından ilham alaraq maraqlı əsərlər yazıb. Sərdar Fərə-

cov Heydər Əliyevə ithaf olunmuş əsərlərdən Cəvdat Hacıyevin “Onu zaman seçib”, Arif Məlikovun “Əbədiyyət” simfoniya-ları, Vəlif Adıgözəlovun “Azərbaycan” kantatası, Tofiq Bakıxanovun “Xatirə” poeması, Fərəngiz Əlizadənin “İthaf” əsəri, Ramiz Mustafayevin “Atamızı Heydər” və özünün müəllif olduğu “Böyük vətəndaş haqqında” odaları, Vəlif Allahverdiyevin “Ömür yolu” simfonik poeması və digər nümunələri qeyd etdi.

Tədbirdə daha sonra Əməkdar incəsənət xadimi, professor İmruz Əfəndiyeva “Oqtay Rəcəbovun “Heydər” oratoriyasının üslub xüsusiyyətləri”, sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru, professor Cəmilə Həsənova “Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti ulu öndərin ideyalarının inkişafı kimi”, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Lətifəxanım Əliyeva “Heydər Əliyev və müstəqillik illərində Azərbaycan musiqisi” mövzusunda çıxış etdilər.

Savalan FƏRƏCOV

Xatirə mərasimləri

Quba Soyqırımı Memorial Kompleksi rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə əməkdaşlar ümummilli lider Heydər Əliyevin əbədiyyətə qovuşmasına həsr edilmiş xatirə günləri çərçivəsində Fəxri xiyabanını ziyarət ediblər.

Kompleks əməkdaşları həmçinin Bakının ən gözəl memarlıq nümunələrindən olan Heydər Əliyev Mərkəzində ulu öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən unikal eksponatlarla tanış olublar.

Sabirabaddakı Heydər Əliyev Mərkəzində ulu öndərin anım günü ilə əlaqədar tədbir keçirilib. Rayon Mədəniyyət mərkəzi və Tarix-diyarşünaslıq muzeyinin birgə təşkilatçılığı, N.Nərimanov adına orta məktəbin şagirdlərinin iştirakı ilə keçirilən mərasimdə dahi siyasətçi haqqında film nümayiş olunub. Mədəniyyət mərkəzinin rəsm dərnəyi üzvlərinin əl işlərinə və Tarix-diyarşünaslıq muzeyinin təşkil etdiyi sərgiyə baxış keçirilib.

Qazax rayon E.Hüseynov adına Mərkəzi kitabxanası S.Vurğun adına şəhər parkında ümummilli lider Heydər Əliyevin anım gününə həsr olunmuş “Qürurumuzsan... Sərvətimizsən!...” adlı səyyar sərgi təşkil edib. Sergidə ümummilli liderin ömür yolunu işıqlandıran nəşrlər oxuculara təqdim olunub.

“Zamana şöhrətdir sənin qüdrətin”

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Nətvəvan klubunda Prezident təqaüddə, şair Süleyman Rzaadənin ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illiyi münasibətilə tərtib etdiyi “Zamana şöhrətdir sənin qüdrətin” kitabının təqdimatı keçirilib.

Şair Əziz Musanın aparıcılığı ilə reallaşan tədbirdə diqqətə çatdırılıb ki, kitabda müxtəlif yaş qruplarından olan fərqli peşə sahiblərinin, həmçinin orta məktəb şagirdlərinin ulu öndərə həsr etdiyi bədii nümunələr toplanıb.

Şairlər Zeynal Vəfa, Dilqəm Quliyev və kitabda şeirləri yer alan müəlliflər çıxış edərək ümummilli liderin Azərbaycan inkişafı namına gördüyü çoxsaylı işlərdən söz açıblar. Heydər Əliyevə həsr edilmiş şeirlər səsləndirilib.

Gülcan MİRMƏMMƏD

əvvəli səh. 1-də

O, birincilik üçün yaranmışdı. Liderlik bacarığı çalışdığı bütün işlərdə, tutduğu bütün vəzifələrdə özünü bariz şəkildə göstərmişdi. Heydər Əliyev sovet dövlətinin rəhbərliyində yeganə azərbaycanlı, müsəlman-türk olaraq təmsil olunan da onun liderliyi bariz idi. Təsədüfi deyil ki, üstündən illər ötəndən sonra da keçmiş SSRİ-nin müxtəlif bölgələrində – sırası işçidən alimədək – hər kəs onu ehtiramla anır. Məhz Heydər Əliyevin Kremldə, “Politbüro”da hamıdan üstün, bacarıqlı, işgüzar və istedadlı olması səbəbindən baş katib Mixail Qorbaçov onu 1987-ci ildə istefaya göndərmişdi. Çünki Heydər Əliyevin bacarıq və qabiliyyəti qarşısında öz zəifliyini görür, bu müstəvidə onunla bir səviyyədə dayana bilməyəcəyini dərk edirdi.

Heydər Əliyev orta məktəb illərində teatra maraq göstərmiş, hətta deyilənə görə, bədii özəfaliyyət dərnəyində Hamleti oynamışdı. O, aktyorluq sənətinin ardınca getmədi, amma özünün ən böyük tarixi rolunu doğma xalqının, Azərbaycanın həyatında, taleyində oynadı. O, həyatı boyunca dəfələrlə Şekspirin qəhrəmanının məşhur dilemması ilə üz-üzə dayanmış və hər dəfə bu mübarizədən qalib çıxmışdı. 1993-cü ilin yayında xalq kömək üçün ona üz tutanda Azərbaycan dövlətçiliyi də “olum, ya ölüm” sualı ilə üz-üzə idi. O, tarixi qərarını verdi, ölkəyə rəhbərliyi üzərinə götürdü, sabitlik yaratdı, gənc respublikanı inkişaf və beynəlxalq birləşməyə inteqrasiya yoluna çıxardı.

“Mən Azərbaycanın müstəqilliyini Azərbaycan xalqı üçün böyük nailiyyət hesab etmişəm və bu müstəqilliyin əldə olunmasına xidmət etmişəm. Bundan sonra ömrümün qalan hissəsini də Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmlənməsinə, inkişaf etməsinə sərf edəcəyəm” – Heydər Əliyev respublika rəhbərliyinə qayıdarkən bəyan etdiyi bu sözlərə ömrünün sonundakı sədaqət qaldı.

Heydər Əliyev ali məktəbdə öncə məmarlıq üzrə təhsil almışdı. O, memar peşəsində işləmədi, amma siyasətçi kimi ən uca missiyanı gerçəkləşdirdi: mütəsir Azərbaycan dövlətinin memarı oldu. Yüksək vəzifələrdə çalışanda, dövlət rəhbəri olanda da həmin peşəyə marağı azalmadı, əksinə, bu, işində, fəaliyyətində onun kəmərinə gəldi. Azərbaycanın hər bir bölgəsində onun quruculuq fəaliyyətinin izləri var. O, rəhbərliyi dövründə reallaşan bütün böyük tikillərə, memarlıq-inşaat layihələrinə şəxsən nəzarət edir, önəm kəsb edən hər bir detalı diqqət yetirirdi. Ümummilli liderlə müxtəlif tikinti layihələri ilə bağlı dəfələrlə ünsiyyətdə olmuş paytaxtın keçmiş baş memarı, Azərbaycan Memarlar İttifaqının sədri Elbay Qasımcadə bu barədə müsahibələrinin birində deyir: “O, bu peşəni hədsiz dərəcədə sevirdi. Memarlıq onun ürayında, düşüncələrində, maraq dairəsində özünə həmişəlik yer etmişdi. Heydər Əliyev ona təqdim olunan çertyojları, memarlıq əsərini sadəcə dövlət rəhbəri kimi deyil, məhz peşəkar şəkildə nəzərdən keçirirdi”.

Ulu öndər ikinci dəfə tarix ixtisası üzrə ali təhsil almışdı. Tarixçi və ya tarix müəllimi də olmadı. Bununla belə, dövlət xadimi kimi tarixdə ən böyük izini qoydu, Azərbaycanın ən yeni tarixini öz əməlləri ilə yazdı. Onun həyatı və fəaliyyəti bu tarixin ayrılmaz hissəsidir. “Müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyi Heydər Əliyevin şah əsəridir” – bu, sadəcə, gəlişigözlə söz deyil, Heydər

Əliyevin qurduğu dövlətin gücünə, perspektivlərinə bələd olan, bu dövlətlə hesablaşan əcnəbilərin də etirafıdır.

*** * ***

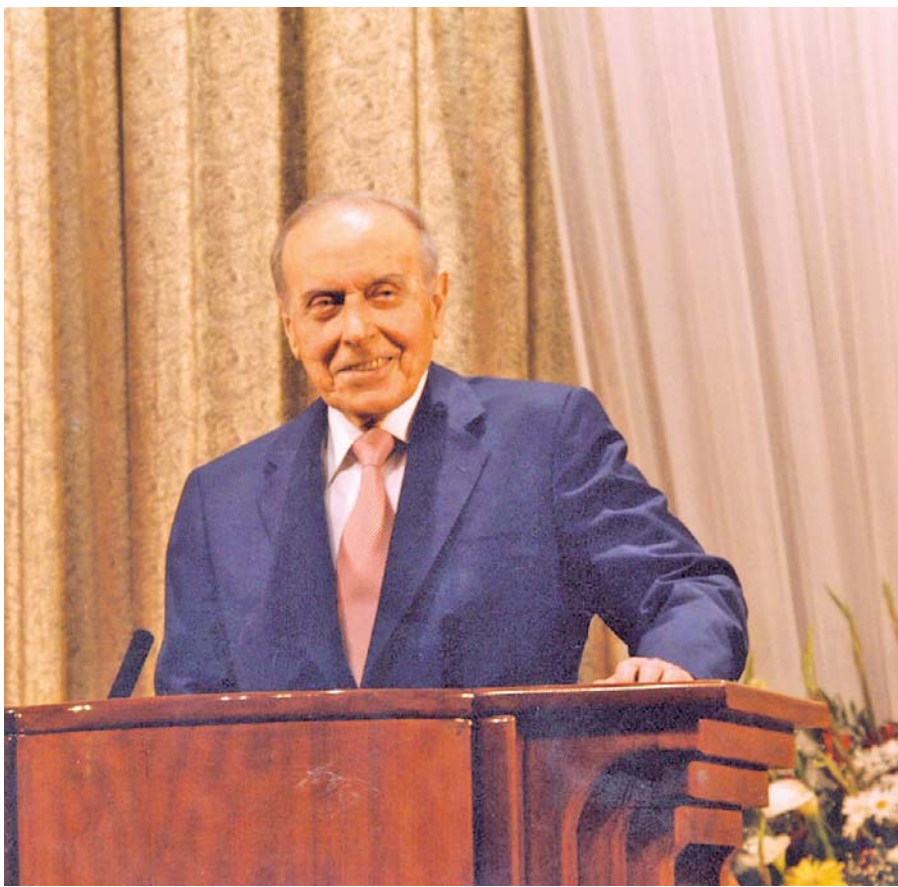
O, Azərbaycana rəhbərlik etdiyi və böyük siyasətdə olduğu bir qərindənən artıq dövrdə xalqın taleyində tarixi rol oynayıb və həyatı boyu həmişə xalqa arxalanıb. “Mənim həyat əməli bütün varlığım qədər sevdiyim Azərbaycan xalqına, dövlətçiliyimizə, ölkəmizin iqtisadi, siyasi, mədəni inkişafına xidmət olub. Bu yolda bütün gücümü və iradəmi yalnız müdrik və qədirbilən xalqımdan almışam. Ən çətin anlarda, ən mürəkkəb vəziyyətlərdə yalnız və yalnız xalqıma arxalanmışam. Bu da mənə dözümlü iradə verib və bütün uğurlarımı təmin edib” – bu onun siyasi fəaliyyət kredosu və dövlət rəhbəri kimi yüksək etirafı idi.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin keçdiyi sınaqlar, dövlətçiliyimizin ən ağır günlərində Heydər Əliyevin göstərdiyi qətiyyət bu sözlərdəki gerçəyi dəfələrlə təsdiqləyib. 1994-cü ilin oktyabrında Azərbaycan dövlətçiliyi çevriliş cəhdi ilə silklənəndə Heydər Əliyev xalqa müraciət etdi, onu Azərbaycanın müstəqilliyinin müdafiəsinə çağırırdı. Həmin müraciətdən dərhal sonra minlərlə insan gecə yarısı Prezident Sarayının qarşısına toplaşdı, ulu öndərə və dövlətçiliyə dəstəyini nümayiş etdirdi.

2003-cü ilin 12 dekabrında uzaq Klivlenddən gələn məşum xəbərin səhərişi yenə minlərlə insan həmin ünvanına üz tutmuşdu. Bu dəfə onları heç kim çağırmamışdı. İnsanları həmin ünvanına Heydər Əliyevin adı toplamışdı. Minlərlə insanın Prezident Sarayının qarşısına gül-çiçək dəstələri düzması, xatirə şamları yandırması xalqın öz rəhbərinə ehtiramının nümayişi idi.

Onun vəfatı Azərbaycan Respublikasının sərhədlərindən uzaqlarda yaşayan soydaşlarımızı, dünya azərbaycanlılarını da hüznə bürümüşdü. Çünki o, bütün azərbaycanlıların prezidenti idi. Heydər Əliyev 1993-cü ilin dekabrında dövlət başçısı olaraq ilk xarici səfərindən (Fransa) döndəndən sonra jurnalistlərlə söhbətində belə bir faktı təəssüflə qeyd etmişdi ki, xaricdəki azərbaycanlılar mütəşəkkil deyil, Azərbaycan gerçəkləri dünyada yetərinə tanınmır, təbliğ olunmur. Məhz buna görə o, prezidentliyi illərində dünyadakı azərbaycanlıların təşkilatlanması, Azərbaycanın tarixi gerçəkliyinin, milli mədəniyyətimizin dünyada geniş yayılması üçün səylərini əsirgəməirdi.

“Vətəndən kənarda yaşayan soydaşlarımızın ürəkləri gərək daim Azərbaycanın nəbzi ilə bir vursun. İndi bizim müstəqil dövlətimiz var. Deməli, həradə olursan-ol, Azərbaycanın müstəqilliyi haqqında, Azərbaycan xalqının bu günü və gələcəyi haqqında düşünməlisən” – Heydər Əliyev bu sözləri 1994-cü ilin fevralında Londonda azərbaycanlı icması ilə görüşdə bildirmişdi. Sonrakı illərdə dünyadakı azərbaycanlıların təşkilatlanması yönündə görülən işlər, azərbaycançılığın xaricdəki həmvətənlərimizi birləşdirən orta dəyəərə çevrilməsi ümummilli liderin bu nəsihətinin həyata keçdiyinə bariz misaldır.

*** * ***

Heydər Əliyev deyirdi: “Xalq bir çox xüsusiyyətləri ilə tanınır, sayılır və dünya xalqları içərisində fərqlənir. Bu xüsusiyyətlərdən ən yüksəyi, ən böyüyü mədəniyyətdir. Yüksək mədəniyyətə malik olan xalq həmişə irəliləyəcək, həmişə yaşayacaq, həmişə inkişaf edəcəkdir”. Onun dövlət siyasəti səviyyəsinə yüksəltdiyi azərbaycançılıq da tariximizin uzaq çağlarından gələn, xalqımızın ənənələrini, ana dilimizi, milli mədəniyyətimizi təcəssüm etdirən məfkürədir. Bu məfkürəni təbliğ etmək mahiyyət etibarilə Azərbaycan xalqının milli-mədəni, mədəni zənginliyini dünyaya tanıtmak deməkdir.

Mədəniyyətimizin böyük hamisi, əsl sənət xiridarı hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə bunu özünün fəaliyyət amalı kimi qəbul edib, hələ SSRİ zamanında mövcud quruluşun çərçivələri daxilindəki imkanlardan istifadə edərək mədəni irsimizin, milli-mədəni dəyərlərimizin təbliği naminə səylərini əsirgəməyib. Həmin illərdə Azərbaycan ədəbiyyatında, incəsənətində xalqın tarixini, dəyərlərini tərənnüm edən əsərlərin yaranması, keçmiş ittifaqın şəhərlərində görkəmli şəxsiyyətlərimizin yubileylərinin keçirilməsi, Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti günlərinin təşkili məhz bu amala xidmət edirdi. Heydər Əliyevin bütün dövlətçilik fəaliyyəti, əslində, azərbaycanlı və azərbaycançı adına fəxərətdir. O, bu missiyadan doğan qürurunu illər sonra özünün məşhur kəlamı ilə ifadə edəcəkdə: “Mən həmişə fəxr etmişəm və bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam”.

Bu qüruru vətəndən uzaqda yaşamaq və yaşatmaq müstəsna önəm kəsb edir. Çünki yad milli-mədəni mühitdə azərbaycanlılar üçün qloballaşma çağırışları qarşısında kimliyini saxlamaq, onu aşınmalardan mühafizə etmək çətinidir. Buna görə Heydər Əliyev xarici səfərləri zamanı soydaşlarımızla görüşlərində bu məqama məxsusi diqqət verir, onları

yaşadıqları ölkədə ictimai-siyasi, işgüzar həyata nüfuz etməyə, eyni zamanda tarixi Vətəni unutmamağa, milli-mədəni dəyərlərimizi təbliğ etməyə çağırırdı.

“Mən azərbaycanlıların dünyada geniş yayılmasını istəyirəm. Başa düşürsünüzmü? Geniş yayılmasını arzulayıram” – görkəmli dövlət xadiminin xaricdəki soydaşlarımızla son görüşlərindən birində (Ukrayna, 20 iyul 2002-ci il) xüsusi vurğu etdiyi bu sözlərə diqqət yetirək. Azərbaycanlıların dünyada geniş yayılmasını dedikdə o, sadəcə, demografik göstəriciləri, azərbaycanlıların mənşə, imkan sahibi olmasını nəzərdə tutmurdur: “Buralarda gərək bizim mahnılarımızı, adətlərimizi də bilsinlər. Azərbaycanlı olduğunuzu unutmayın. Bizim çox zəngin dilimiz var. Azərbaycan dili şəriyyətdir. Bu dili yaxşı bilmək lazımdır. Gərək sizin uşaqlarınız, nəvələriniz də bu dili bilsinlər. Evinizdə Azərbaycan adətləri, musiqisi çox olsun. Çünki mədəniyyət və dil qədər insanın millətini ucaldan şey yoxdur”.

*** * ***

Heydər Əliyev vətənpərvər lider olmaqla bərabər, eyni zamanda planetar düşüncəli siyasətçi, dövlət xadimi idi. O hər zaman çıxışlarında bir məqamı xüsusi vurğulayırdı ki, müstəqil dövlətçilik, xalqın milli-mədəni dəyərlərinin qorunması və inkişaf etdirilməsi milli təcridolunmanı təlqin etməməli, əksinə, biz dünya irsinə, ümumbəşəri dəyərlərə açıq olmalı, onlardan bəhrələnməli və qarşılıqlı olaraq zənginləşməliyik. Ulu öndər bu məqamı hələ 1993-cü ildə diqqətə çatdırmışdı: “Azərbaycanda müstəqillik meyilləri artandan sonra hakimiyyət bir müddət bundan ibarət olub ki, Azərbaycan üçün hər şey Azərbaycanın içində olmalıdır. Kim Azərbaycan dilini bilir, öz kəndinin, şəhərinin məhnisini bilir, əsl azərbaycanlıdır. Müstəqilliyi milli məhdudiyyətdə görənlər unudurlar ki, 1918-ci ildə Azərbaycan dövlətinin yaradıcıları,

bizim böyük yazıçılarımız, bəstəkarlarımız Rusiyada, Avropada təhsil almış adamlar idi. Bu olmasaydı, Üzeyir bəy klassik musiqinin Azərbaycan, Şərq musiqisi ilə sintezini yaradıb dünyaya belə gözəl nümunələr təqdim edə bilməzdi. Biz həm milli tariximizdən aldığımız mədəni sərvətlərdən istifadə etməli, həm də bəşəriyyətin yaratdığı mədəni dəyərlərə qiyaslanmalıyıq”.

Müdrək dövlət xadiminin bu konseptual baxışları Azərbaycanın türk dünyası ilə münasibətlərində də əksini tapıb. O, türk dövlət və toplumları arasında inteqrasiyanın güclənməsində böyük xidmətlər göstərüb. Onun təşəbbüsəkarı, müəllifi olduğu regional layihələr türk xalqlarının yaşadığı geniş coğrafiyada uzunmüddətli inkişaf və əməkdaşlığa meydan açdı.

Ulu öndər türk xalqlarının mədəni abidələrinin, böyük ədəblərinin, şəxsiyyətlərinin yubiley mərasimlərində şəxsən iştirak edir və qarşdaş xalqlarımızın ümumi mədəni sərvətinin bizi birləşdirən tarixi dəyər olduğunu diqqətə çatdırırdı. Bu fikir onun 1994-1996-cı illərdə türkmən şairi Məhdimqulunun, qazax ədəbiyyatının klassiki Abayın, böyük özbək hökmdarı Əmir Teymurun, qırğız eposu “Manas”ın yubiley mərasimlərindəki çıxışlarının ana xəttini təşkil edib.

Heydər Əliyev 1996-cı ilin noyabrında dəhişimiz Məhəmməd Füzulinin 500 illiyi, 2000-ci ilin aprelində isə böyük türk eposu “Kitabi-Dədə Qorqud”un 1300 illiyi ilə bağlı türk dünyasının təmsilçiləri, dövlət və hökumət adamlarını, alim, şair və yazıçıları, mədəniyyət xadimlərini Bakıya topladı. UNESCO səviyyəsində qeyd olunan bu yubileylər, eyni zamanda ümumtürk mədəniyyətinin təntənəsi idi. “Belə yubiley tədbirlərinin birlikdə keçirilməsində əsas məqsəd xalqlarımızın əsrlər boyu yaratdığı zəngin mədəni irsi indiki nəsillərə qaytarmaq, eyni kökə, eyni tarixə malik olduğumuzu bir daha dərk etməkdir. Digər tərəfdən, belə yubiley tədbirlərini keçirməklə biz nümayiş etdiririk ki, İbn-Sinanın, Nizaminin, Nəvainin, Yunis İmrənin, Füzulinin, Məhdimqulunun, Mahmud Qaşqarının, Abayın, bir çox başqa dahiələrimizin yaradıcılığı, “Kitabi-Dədə Qorqud”, “Manas”, “Alpamış” kimi olmaz dastanlarımız bütün bəşəriyyətin mədəni sərvətidir”, - deyir Heydər Əliyev 2000-ci il aprelin 8-də eposun 1300 illiyi münasibətilə türkdilli dövlət başçılarının Bakıda keçirilən zirvə görüşündə bildirmişdi.

*** * ***

Heydər Əliyevin vəfatından 15 il ötür. Onun Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında tarixi xidmətlərinin miqyasını, dəyər və əhəmiyyətini zaman ötdükcə daha aydın hissə edirik. Eyni zamanda ötən hər il bir gerçəyi bariz şəkildə təsdiqləyir. Heydər Əliyev siyasəti, onun dövlətçilik strategiyası Azərbaycanın uzunmüddətli, davamlı inkişaf yolunu təmin etməkdədir. Heydər Əliyev şəxsiyyətinin böyüklüyü, uzaqqorənliyi onun qurucusu olduğu dövlətin yüksəlişində öz təsdiqləri tapır. Əməlləri ilə tarix yazan, tarix yaranan şəxsiyyətlərin zaman salnaməsində yeri dünya durduqca var olur...

Vüqar ƏLİYEV

Görkəmli ədibin xatirəsinə həsr olunmuş müsabiqə

Bərdə Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində olan Bərdə rayon MKS-də görkəmli yazıçı, ədəbiyyatşünas, filologiya elmləri doktoru, professor Mir Cəlal Paşayevin 110 illik yubileyinə həsr edilmiş “Gənc yazarların müsabiqəsi” keçirilib.

Qeyd edək ki, mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayevin oktyabrın 17-də Mingəçevir şəhərində vətəndaşlarla görüşü zamanı Bərdə rayonundan müraciətlərdən biri məhz müsabiqənin keçirilməsi ilə bağlı olub. Bu barədə müvafiq tapşırıq verildikdən sonra Bərdə Regional Mədəniyyət İdarəsi Mir Cəlal Paşayevin 110 illiyinə həsr edilmiş müsabiqəni təşkil edib.

Müsabiqəyə 12 gənc qoşulub. Bərdə rayon MKS-nin direktoru Həvva Mirzəyeva iştirakçıları salamlayaraq Mir Cəlal Paşayevin yadricılığı, Azərbaycan ədəbi və ictimai mühitində yeri barədə danışib.

Müsabiqəyə yazılarını təqdim edənlər öz seirlərini və hekayələrini oxuyublar. Münsiflər heyəti qalibləri müəyyən edib. Bərdə rayonundan Valeh Qocayev 1-ci, Şirin Aliyev, Peykər İbrahimova 2-ci, Tərtər rayonundan Sadiq Tağızadə, Bəxtiyar Məmmədov, Yevlax şəhərindən Səməd Talıblı 3-cü yerin sahibi kimi regional idarə adından diplomla təltif olunub.

Dekabrın 10-da görkəmli opera müğənnisi, Xalq artisti Gülxar Həsənovanın (1918-2005) anadan olmasının 100 ili tamam oldu. Bu münasibətlə mədəniyyət və incəsənət xadimləri, ictimaiyyət nümayəndələri, mərhumun yaxınları ikinci Fəxri xiyabana gələrək sənətkarın xatirəsini andılar. Gülxar Həsənovanın məzarı önünə əkil və gül dəstələri qoyuldu.

Əməkdar incəsənət xadimləri Sərdar Fərəcov, Hafiz Quliyev və başqaları çıxış edərək görkəmli sənətkarın mənalı ömrü yolu və yaradıcılığında söhbət açdılar. Bildirildi ki, Prezident İlham Əliyevin bu il avqustun 15-də imzaladığı sərəncamla Gülxar Həsənovanın yubileyi münasibətilə silsilə tədbirlər keçirilir, xatirəsi ehtiramla yad olunur.

Qeyd olundu ki, Gülxar Həsənova Azərbaycan operasının şah əsərlərində təbiiyyəti, dolğunluğu və özünəməxsusluğu ilə seçilən unudulmaz obrazlar yaradıb, uzun illər aparıcı partiyalarda yadda qalan çıxışları ilə ifaçılıq sənəti tariximizə yeni səhifələr yazıb. Ölməz sənətkar səhnə fəaliyyətinə Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları

Mələhətli səs, səhnə cazibəsi

Xalq artisti Gülxar Həsənovanın doğum günündə məzarı ziyarət olundu

Teatrında başlayıb. Üzeyir Hacıbəylinin məsləhəti ilə 1942-ci ildə Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrına işə qəbul

olunub. Melodik səsə malik istedadlı aktrisanın sonrakı taleyi Opera və Balet Teatrının səhnəsi ilə bağlı olub. O, burada

parlaq, koloritli obrazlar qalereyası yaradıb.

Vurğulandı ki, Gülxar Həsənovanın yaradıcılığının zirvəsi Müslüm Maqomayevin “Şah İsmayıl” operasında Ərəbzəngi və Üzeyir Hacıbəylinin “Leyli və Məcnun” operasında Leyli, Leylinin anası partiyalarıdır. Səhnə fəaliyyətini başa vurduqdan sonra Gülxar Həsənova milli operalarda çıxış edən gənc xanəndələrə ifaçılıq sənətinin sirlərini öyrədib. Onun sənət fəaliyyəti dövlət tərəfindən hər zaman yüksək qiymətləndirilib.

Sənətkarın ailəsi adından bacısı oğlu Mail Əliyev çıxış edərək tədbirin iştirakçlarına təşəkkürünü bildirdi.

FARİZ

Şəmkirdə yubiley tədbiri

Xalq artisti Gülxar Həsənovanın 100 illiyi münasibətilə doğma yurdu Şəmkirdə təntənəli tədbir keçirilib. Tədbir Şəmkir Rayon İcra Hakimiyyəti və Şəmkir Regional Mədəniyyət İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşib.

Xalq artisti Mehriban Zəkinin aparıcılığı ilə keçirilən tədbirdə muğam və mahnılar dinlənilib. Gülxar Həsənovanın Azərbaycan opera səhnəsində unudulmaz obrazlar yaratması barədə

ətraflı məlumat verilib. Sənətkarın gənc opera solistlərinin hazırlanmasında təqdirəlayiq xidmətlərinin olduğu vurğulanıb.

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Alimpaşa Məmmədov Gülxar Həsənovanın 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Prezident İlham Əliyevin sərəncamının əhəmiyyətini vurğulayaraq bunun dövlətimizin sənətə və sənətkara diqqətinin nümunəsi olduğunu deyib.

Mədəniyyət naziri Ceyhun Hacıbəylinin ailə üzvləri ilə görüşüb

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev dekabrın 7-də görkəmli ictimai-siyasi xadim, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucularından olan Ceyhun Hacıbəylinin Bakıda səfərdə olan ailə üzvləri – gəlini Paskal Hacıbəyli-Buşe və nəvəsi Benjamin Hacıbəyli ilə görüşüb.

Görüş zamanı nazir dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin Azərbaycan mədəniyyətində xüsusi yeri olduğunu deyib və onun adı ilə bağlı keçirilən beynəlxalq festival, konfrans və həyata keçirilən işlərlə bağlı qonaqları məlumatlandırıb.

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinin silsilə tədbirlərlə qeyd edildiyini, 2018-ci ilin ölkəmizdə "Cümhuriyyət ili" elan olunduğunu diqqətə çatdıran nazir görkəmli ictimai-siyasi

xadim Ceyhun Hacıbəylinin Cümhuriyyət tarixində xidmətlərini xüsusi vurğulayıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi və Ceyhun Hacıbəylinin 125 illik yubileyi şərəfinə Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında "Nuri-didə Ceyhun" tamaşası səhnəyə qoyulub. Ceyhun Hacıbəyli obrazının ilk dəfə canlandırıldığı bu səhnə əsəri onun məşəqqətli mühacirət həyatından və Cümhuriyyətimizin keçdiyi çətin, lakin şərəfli tarixi yoldan bəhs edir.

Paskal Hacıbəyli-Buşe qəbula görə Əbülfəs Qarayevə təşəkkürünü bildirib və görüşdən böyük məmnunluğunu ifadə edib.

* * *

Paskal Hacıbəyli-Buşe və Benjamin Hacıbəyli ölkəmizə səfər zamanı tarixi-mədəni məkanları da ziyarət ediblər. Onlar Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin ekspozisiyası ilə maraqla tanış olublar. Daha sonra Hacıbəyli-lər Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruğuna gediblər. Qoruqla tanışlıq zamanı diqqətə çatdırılıb ki, Qobustan qayaüstü rəsmləri 2007-ci ildə UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilib.

Paskal Hacıbəyli-Buşe və Benjamin Hacıbəyli həmçinin İçərişəhəri ziyarət edib, Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyinə baş çəkib, dahi bəstəkarın adını

daşıyan Bakı Musiqi Akademiyasının, eləcə də ADA Universitetinin qonağı olublar.

Əmircan rəssamlarının sərgisi

Paytaxtın Suraxanı rayonundakı Heydər Əliyev Mərkəzində Xalq rəssamı Səttar Bəhlulzadənin (1909-1974) anadan olmasının 109-cu ildönümü münasibətilə Əmircan rəssamlarının ənənəvi sərgisi təşkil edilib.

Sərgidə Əmircanda, eyni zamanda Bakının digər qəsəbələrində yaşayan 24 rəssamın çekdiyi rəsmlər nümayiş olunur.

Sərginin açılış mərasimində çıxış edən Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin ictimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Barxudar Barxudarov deyib ki, Əmircan torpağı bir çox

tanınmış alimləri, rəssamları, şairləri, sənət adamlarını Azərbaycana bəxş edib. Onlardan biri də Xalq rəssamı

Səttar Bəhlulzadədir. Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2009-cu ildə Səttar

Bəhlulzadənin 100 illik yubileyi ölkəmizdə, eləcə də xaricdə və UNESCO miqyasında qeyd olunub. Səttar Bəhlulzadənin dünya ictimaiyyətinə tanındırmasında mədəni irsimizin himayədari, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın mühüm xidmətləri var. Ölkəmizdə yaradıcı insanlara həmişə böyük diqqət və qayğı ilə yanaşılır. Onların müxtəlif səviyyələrdə sərgiləri təşkil olunur.

Mərasimdə xalq rəssamları – Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının prorektoru, professor Fuad Salayev, Rəssamlar İttifaqının katibi Ağəli İbrahimov, Qəyyur Yunus, Eldar Mikayilzadə, Əməkdar incəsənət xadimi Ziyadxan Əliyev çıxış ediblər.

Sonra iştirakçılar sərgi ilə tanış olublar.

Hər ləçək bir arzudur...

məmnuniyyət, heyranlıqla yanaşı, məsumluq və sirliklə də hopub bu əsərlərə. Bir də rəssamın azadlıq duyğularının təcəssümü. Təqdim edilən tablolarla rəssamın yaradıcılıq dünyasının genişliyi, cəsarəti, bədii təxəyyülünün zənginliyi müşahidə olunur. Bir sözlə, bu sərgini "Gözəllik işığında" da adlandırmaq mümkündür... Əsrarəngiz gözəllikləri tabloya köçürən rəssam çeşidli güllərə həzin duyğular yükləyib. Rəssamın

təsvir etdiyi səciyyəvi cizgilər və rəngləri "dilləndirməsi" onun insan psixologiyasına bələdliyinin göstəricisidir. Bu uğurlu sintezi müəllifin dərin müşahidə qabiliyyətinin nəticəsi kimi də dəyərləndirmək olar.

Sərgilənən əsərlərdə müəllif yaşantılarının ifadəsi çox düşündürücüdür. "Səma rəqsi", eləcə də sufi məclislerini əks etdirən əsərlər xüsusilə maraq doğurur. Tanrıya uzanan əllər və rəngarəng könül dünyamız...

Yaradana inam və gözəllik, saf hislər, mərhəmət dolu mesajlar var bu əsərlərdə. Rəssam öz sənətinin aşıqı olduğunu hər bir əsəri ilə dönə-dönə təsdiqləyir.

Sərgi ilə bağlı fikirlərini bizimlə bölüşən Leyla Mirzəzadə gülləri çox sevdiyini deyir: "Buna görə də əsərlərimin çoxu güllərə həsr olunub. Bir neçə il əvvəl təşkil edilən sərgim də "Güllərin simfoniyası" adlanırdı. Bu güllərin hər ləçəyi bir arzu, bir dünyadır. Bənövşəyi və qırmızı rənglərə daha çox üstünlük verirəm. Çalışıram ki, tamaşaçı rənglərin harmoniyasından yorulmasın. Səma rəqsi, dərviş dünyası da məni həmişə düşündürüb. Saatlarla bu rəqsləri izləsəm, yorulmam. Çünki ruhu dincəldir, qəlbi saflaşdırır".

Rəssam çağdaş rəngkarlıq sənətindəki yenilikləri, müasir baxışları təbii qarşılayır. Sərgini izləyərkən belə bir qənaət hasil olur: rəssam "müasir" meyllərə biganəlik göstərməklə əsərlərində klassikanı qoruyub saxlamağa çalışır...

L.AZƏRİ

“İblis” Türkiyədə tamaşaya qoyulur

Azərbaycanın böyük şairi və dramaturqu Hüseyn Cavidin "İblis" əsəri yaxın aylarda İstanbulda teatrsevərlərə təqdim olunacaq.

Hüseyn Cavidin anadan olmasının 135, "İblis" əsərinin yazılmasının 100 illiyi şərəfinə İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsi Şəhər Teatrlarında səhnələşdirilən tamaşanın məşqləri davam edir.

İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsi Şəhər Teatrlarının direktor müavini, Əməkdar incəsənət

xadimi Məlahət Abbasovanın quruluş verdiyi tamaşanın baş məsləhətçisi filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Sona Vəliyeva, musiqi tərtibatçısı, Xalq artisti Aygün Səmədzadədir. Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu "İblis"in səhnələşdirilməsinə dəstək göstərir.

Əsərin mətnini müasir türk dilinə görkəmli dramaturq Hilmi Zəfər Şahin və Məlahət Abbasova uyğunlaşdırıblar. Türkiyənin tanınmış aktyorları Rıdvan Çələbi, Əmrə Narci, Mazlun Kiper, İsgəndər Bağçılar, Çagatay Palabıyık və başqaları

tamaşada rol alıblar.

Hüseyn Cavid yaradıcılığına qardaş Türkiyədə hər zaman böyük diqqət göstərildiyini

qeyd edən Məlahət Abbasova bildirib ki, tamaşanın premyerası 2019-cu ilin birinci rübünə planlaşdırılıb.

“Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah” Füzuli teatrında

Füzuli Dövlət Dram Teatrında M.F.Axundzadənin "Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah" tamaşasına ictimai baxış olub.

Əməkdar artist Asif Şirinovun quruluş verdiyi tamaşanın

səhnə tərtibatçısı Ellinaz Balaşova, musiqi tərtibatçısı Nizami Süleymanovdur. Rollarda Qaçaq Qarayev, Həbib Hacıyev, Səvinc Məmmədova, İntizar Quliyeva, Elşən Gözəlov və başqaları çıxış edir.

Ölkəmiz beynəlxalq konfransda təmsil olunub

Sofiya şəhərində Müqəddəs Kiril və Mefodi adına Bolqarıstan Milli Kitabxanasının 140 illik yubileyi münasibətilə "Könüllü iana dəstəyi və iana - baxış mədəniyyəti" adlı beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

10-11 dekabrda gerçəkləşən konfransda M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktor müavini, Əməkdar mədəniyyət işçisi Ədibə İsmayılova iştirak edib. Tədbirin açılışına ölkəmizin Bolqarıstandakı səfiri Nərgiz Qurbanova da qatılıb. Bolqarıstan Milli Kitabxanasının direktoru Krasimira Aleksandrova qonaqları salamlayaraq konfransın əhəmiyyətini vurğulayıb. Müxtəlif ölkələrdən nümayəndələr məruzə və təqdimatlarla çıxış edib, mütakərrəmlər aparılıb.

Ədibə İsmayılova Bolqarıstan Milli Kitabxanasının kollektivini yubiley münasibətilə təbrik edərək "Azərbaycan Milli Kitabxanası Azərbaycan xalqının milli sərvətidir" adlı məruzə və təqdimatla çıxış edib. O, Azərbaycan mədəniyyəti ilə bağlı nəfis tərtibatlı kitabları kitabxanaya hədiyyə edib.

Konfransın ikinci günü muzeylərdə ianə kampaniyaları, bibliofillər, müasir mədəni filantropiya, donorların axtarılması, kitabxanaların fəndrayzing fəaliyyəti, kitabxanalar və biznes, könüllülük və xeyriyyəçilikdə təşəbbüslər, ianələrin mədəni kolleksiyaaların yaradılmasında rolu və digər mövzularda məruzələr dinlənilib.

Səfər çərçivəsində Ədibə İsmayılova ölkəmizin Bolqarıstandakı səfirliyində olub. O, səfir Nərgiz Qurbanova ilə görüşdə iki ölkənin milli kitabxanaları arasında əlaqələrdən söz açıb, səfirliyimizə kitablar hədiyyə edib.

LALƏ

Gələcəyin ulduzları

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində "Future Stars" ("Gələcəyin ulduzları") adlı IX Beynəlxalq klassik musiqi festivalı qaliblərinin mükafatlandırılması və yekun konserti keçirilib.

Mərasimdə festivalın Azərbaycan tərəfdən təşkilatçısı, Bülbül adına Orta ixtisas musiqi məktəbinin direktoru, Xalq artisti Teymur Göçəyev və Gürcüstan tərəfdən təşkilatçı, Gürcüstanın İncəsənət Xadimləri Birliyiin rəhbəri Nino Kupatadze çıxış ediblər. Onlar uğur qazanan gənc ifaçıların gələcəkdə müxtəlif beynəlxalq müsabiqələrdə ölkələrini uğurla təmsil edə biləcəklərinə əmin olduqlarını vurğulayıblar.

Sonra qaliblərə festivalın diplomları təqdim edilib. Azərbaycandan Məhəmmədali Paşazadə (klarnet) və Gürcüstandan Tsotne Sidamonidze (fortepiano) festivalın "Qran-pri" mükafatına layiq görüldüblər.

Sonda qaliblərin iştirakı ilə yekun konsert olub.

Qeyd edək ki, dekabrın 6-dan 9-dək davam edən festival Bülbül adına Orta ixtisas musiqi məktəbi və Gürcüstanın İncəsənət Xadimləri Birliyiinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilib. Festivalda Azərbaycandan 53, Gürcüstandan 23, İrandan 4 gənc iştirak edib.

Smolenskdən azərbaycanlı musiqiçilərlə bağlı təşəkkür məktubu

Smolensk Vilayət Filarmoniyasının direktoru Olqa Saxarova Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının baş dirijoru, Əməkdar artist Əyyub Quliyevin idarəçiliyi ilə filarmoniyanın kamera orkestrinin və beynəlxalq müsabiqələr laureatı Səidə Tağızadənin (fortepiano) konsertin təşkilinə verdiyi dəstəyə görə ölkəmizin Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğluna təşəkkür məktubu göndərüb.

Məktubda vurğulanı ki, dirijor Əyyub Quliyevin məharəti və musiqiyə yanaşma tərz, Səidə Tağızadənin roydala virtuoza ifası ilə müşayiət olunan, Azərbaycan, İtalyan və Rus bəstəkarlarının əsərlərinin səsləndiyi konsert tamaşaçılarda böyük maraq doğurub: "Azərbaycan bəstəkarları Üzeyir Hacıbəyli, Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Niyazi, Vəqif Mustafazadə və Fərhad Bədəlbəylinin əsərləri Smolenskdə ilk dəfə ifa olunub. Vilayətimizin mədəni həyatında əlamətdar hadisə olan tədbirin bütün təşkilatçalarına təşəkkür edirik".

İstanbuldan teatr mükafatı

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin SABAH mərkəzinin rəhbəri Böyükqanım Məmmədbəyova İstanbulda "Tiyatro" qəzeti tərəfindən təşkil edilən 5-ci Anadolu teatr mükafatlarının təqdimatına mərasimində qatılıb. B.Məmmədbəyova Azərbaycanda teatr təhsili sahəsindəki fəaliyyətinə görə mükafatla təltif olunub.

"Tiyatro" qəzeti bu il bütün kateqoriyalar üzrə mükafatları qadın sənətlərə təqdim edib. Məqsəd isə qadınlarla bağlı bütün məsələ və məni hadisələrin bir daha ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması, qadın əməyinin dəyərləndirilməsidir.

Kitabxanada interaktiv plakat hazırlanıb

Plakat Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti və Parlamentinin 100 illik yubileyinə həsr olunub. Layihə Rusiyanın Orenburq vilayətinin Pokrovka müasir kitabxanası ilə birgə həyata keçirilib.

Interaktiv plakatda Azərbaycanın Dövlət bayrağının fonunda Cümhuriyyətin görkəmli siyasi və ictimai xadimlərinin fotosəkilləri verilib. Həmçinin Cümhuriyyət haqqında məlumat, mp4 formatında Dövlət himni və onun Azərbaycan və rus dillərində mətni, marşı və s. məlumatlar əks olunub.

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Yasamal rayon MKS-nin Mirzə Şəfi Vazeh adına Mərkəzi kitabxanasında Azərbaycanın kitabxana tarixində ilk dəfə interaktiv plakat hazırlanıb.

İnsan hüquqları mövzusunda sərgi açılıb

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycandakı nümayəndəliyi 10 dekabr – İnsan Hüquqları Günü və Dünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 70 illiyi münasibətilə Bakıdakı Muzey Mərkəzində sərgi təşkil edib.

Sərginin açılışında çıxış edən BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi Qulam İshaqzai 1948-ci ildə qəbul edilmiş Dünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi haqqında danışıb. Bildirilib ki, bu fundamental sənəddə dilindən, dinindən, cinsiyyətindən asılı olmayaraq, hər kəsin azad hüquqlara malik olduğu bəyan edilib.

Bəyannamə siyasi, mülki, sosial, iqtisadi sahələrdə insan hüquqları üçün baza rolunu

oyunaraq yüzrlərlə dilə tərcümə edilib.

İnsan hüquqları üzrə müvəkkil Elmira Süleymanova bildirib ki,

bəyannamənin prinsipləri sonralar digər sənədlərdə, konstitusiyalarda, konvensiyalarda öz əksini tapıb.

Xəbər verildiyi kimi, noyabr ayında Vyetnamın paytaxtı Hanoıya “Yeni musiqi” beynəlxalq musiqi festivalı keçirilib. 40-dək ölkədən musiqiçilərin qatıldığı festivalda Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar incəsənət xadimi Sərdar Fərəcov da iştirak edib. Onunla görüşüb təəssüratlarını qələmə aldıq.

- Sərdar müəllim, bildiyimizə görə, bu, Vyetnam ilk səfəriniz deyil. Öncə bu əlaqələrin necə yaranması barədə məlumat verərdiniz.

- 2013-cü ildə Kazan şəhərində keçirilən Asiya-Avropa ölkələri festivalına qatılmışdım. Orada Vyetnam Bəstəkarlar İttifaqının sədri Bonq Quanqla tanış oldum. O, mənə 2014-cü ildə keçiriləcək “Yeni musiqi” festivalına dəvət etdi. Həmin festivalda “Koroğlu” simfonik freskam səsləndirildi. Beləcə, bu ölkə ilə sənət əlaqələrimiz yaranadı.

Vyetnamda Azərbaycana xoş münasibət var

- Budəfəki festival barədə nə deyərdiniz?

- 2018-ci ildə Vyetnam Bəstəkarlar İttifaqının sədri bir daha mənə beynəlxalq festivala dəvət

etdi. Təxminən 6 ay əvvəl TÜRK-SOY-un sifarişi ilə yazdığım “Türk bayramı” adlı uvertürə festivala göndərdim. Məktub gəldi ki, əsəriniz bəyənilib. Bu haqda Mədəniyyət Nazirliyinə

məlumat verdim və bu səfərimiz gerçəkləşdi. Buradan Moskva-yə, oradan da Qazaxıstan, Özbəkistan və Rusiya bəstəkarları ilə Hanoı şəhərinə uçduq. Bir həftə davam edən festival başa

çatdıqdan sonra müxtəlif ölkələrdən gəlmiş musiqiçiləri (əsasən bəstəkar və dirijorları) Vyetnamın vitse-prezidenti, xanım Danq Txi Nqonk Txin qəbul etdi. Təxminən 60-70 nəfərə xatirə mükafatı verildi. Sonra biz Vyetnamın qədim paytaxtı Ninqin şəhərinə səyahət etdik. Bu, açıq səma altında muzeydir. Yaşayış olmayan bu şəhərdə qədim məbədlər və binalar qorunur.

- Vyetnamda Azərbaycan haqda nə dərəcədə məlumatlıdır?

- 2014-cü ildə Hanoı şəhərində olarkən bizi Prezident (Çionq Tan Şanq – red.) qəbul etmişdi. Özümü təqdim edərkən “S.Fərəcov, Azərbaycan” dedim. O, Azərbaycan sözlərini eşidərkən gülümsəyərək “Oho, Azərbaycan” dedi. Vyetnamlıların Azərbaycan haqda məlumatları var və bizim ölkəmizə xoş münasibət bəsləyirlər.

Bu tanışlıq və əlaqələr sovet dövründə yaranıb. Hələ o vaxt Bakı ilə Vyetnamın Vunq Tau şəhəri qardaşlaşıb. Azərbaycandan tanınmış kinorejissor Əjdər İbrahimov 1959-1962-ci illərdə bu ölkədə çalışıb, Vyetnamda milli kino məktəbinin yaradılması, milli aktyor və rejissor kadrlarının hazırlanmasında fəal iştirak edib. O həm də “Vyetnamda gördüklərim”, “Günəş ağılayır” və digər kitabların müəllifidir. Əjdər İbrahimovun bədii rəhbərliyi ilə Vyetnamda “İki əsgər”, “Açgöz quş”, “Bir payız günündə” filmləri çəkilib. yaraqlıdır. Həmin musiqini görkəmli bəstəkarımız Qara Qarayev yazıb...

- Bu ölkədə daha nələr diqqətinizi cəkd?

- Zəngin tarixi irsi, özünəməxsus təbiəti, havası var. Çoxlu yağıntı olur. Amma elə bil ki, yağış günün müəyyən olunmuş vaxtında yağır. Hər tərəf gül-çiçək, yaşıllıqdır.

Söhbətləşdi: Savalan FƏRƏCOV

Qulu Əsgərov

Milli muğam-təsnif-mahnı aləminin çox uğurlu DÜNƏNLƏRindən, yaşarı SABAHLARından biri...

Hansı ki, çağdaş xanəndə-sözəndələrin “bugün”ləri o “dünən”kilərdən başlayıb.

Və halbukı – həmin o “dünən”kilər həmin bu “bugün”külərlə bir ibrət; necə sənət yaradıb, nə sayaq həyat yaşamaq ki, cismən yoxluğunda da daim xatırlana və hətta, sağmışsan kimi, mənən var ola biləsən...

Bu sənətkar sağlığında “opera mühərriki” (camaat dilində “motoru”) təriflə öyülüb, cismani yoxluğunda “Opera-nın Qulu dövrü!” xiffətlərlə yaşamaqda...

Vurğulayaq ki, bunlar bu mükəmməl xanəndə-müğənninin universal artistizmindən oylanıb-qaynaqlanırdı; Qulu Əsgərov səhnədə tək elə minbir “xırdavat”lı, zəngin zəngülə “ornament”li SƏSİ ilə yox, doğul təbiət təbli qas-göz, sir-sifət, el-qol, bər-bədən hərəkətlərlə də oxuyurdu...

Bütün bunlar barədə – bənzərsiz sənətkarımızın 90 illiyilə bağlı yazmağa başladığım bu (taxminən) 9 min işarəlik yazı boyu bəhs ediləcək. Hələlikse; –

Bəs...

görəsən, bu qədər sənət-ifa universallığına malik bir sənətkar nədən ictimai bir ödül, o dövrçün həm də siyasi bir ad verilməyib? Ömrünün sonundakı üçcə mizan-düzenlik titulla təqdim edilib: “Gənc istedadların respublika olimpiadası”nın qalibi (1953), “Ümumdünya tələbə və gənclər festivalı”nın və “Ümumittifaq estrada ifaçıları müsabiqəsi”nin (1957, 1958 – Moskva) laureatı”...

Hə, çox da uzaq keçmiş qap-samayan və ovaxtdan-buvaxta az qala səbəbkərin zəngülələri qədər rəngarəng “niyə-nədən”lər doğuran bu məsələni “dəmiri isti-isti”, “haray bəri başdan” məsəlləri seriyasından süftələyək.

Deyək ki,

bu adamın hal-əhval hərərəti daim sıcaq, eynə-öynəsi müdam açıq olub. Bütün isnad-istinadların (çağdaşlarının yazı-pozuları, həmkarlarının bəhsləri, öz vizual ifaları) bəyanına görə, söhbət-zarafatçılıqda bənzəri, rəsmi-xəlqi tədbirlər və “toy-nişan yaraşığı”lığında oxşarı, küçədə-bazarda xoş işarələrlə göstərilmədə tayı-bərabəri olmayıb. Həmin xatirələrin birindəki “Qulunun kefdamaqsız olduğunu gördüm deyən olmayıb” nəqlinə qüvvət olaraq, sonda bir şühdəsini də mən özüm ərz edəcəm.

İndilikdəsə fərz edək ki, ovaxt ulu Sənət bu növbəti seçkin “təbə”sindən istədiyini ala bilib. Bəs o özü necə, sənətə verdiklərinin qiymət əvəzini dövrün sənət yöneticilərindən (konsert-tamaşalarına xalqla birgə gedən, həzz və özlərinin də qoşulduğu sürəkli alqışlar zamanı həsəd dolu nəzərlərlə baxan, onu lap yaxından görüb, avtoqraf almaqçün səhnə arxasına axışanlara yol vermək şərfinə də nail olanlardan) ala bildimi?

Bu sənətkarın həyatdan ad-sız köçməsilə bağlı oyatdığım bu suala “axı, bu gidi dünyada günahdan tam xali olan varını” mətəbli bir təhtəşüürisni də əlavə edibən, heç də birmənəli çıxmayası konkret cavablardan yan keçib, bir müqəyyədinə (yaxınlarının şəhadətilə) vurğulayım: o, buna görə nə bir kimsədən inciyib, nə kimisə incidib.

Ancaq, bəzən, özünün özündən (için-için) incidiyini duyanlar da olub. Və elə bu nüans bəndənin elə ovaxtlardan hasilə başladığı belə bir qənaəti “ratifikasiya” etmədə ki, məsələ heç də birmənəli, birtərəfli, birqütblü deyilmiş. Yeni ovaxtkı yöneticiləri çox da qınamamalı.

Nədən ki...

bu işdə o çağın muğam-təsnif-mahnı vunderkindi olan bu adamın özü də xeyli suçlu. Səsi aləmə zirvə-zildən yayılıb, adı

qulağına həddən ziyadə dəymiş bu məşhurlar məşhuru bu çox güclü sevgi seli qarşısında duruş getirə bilməyibən saymazlıq “eyforiya”sına uğrayıb. Küll-Azərbaycan tamaşaçısının ən çox onun tamaşasına durması bu adamı qədrindən artıq məst edib. Nə bir zəhmli rəsmi tapılıb ki, “karyerə baryer” qoysun, nə ortaya rəhmli bir ağsaqqal çıxıb ki, çəp-in-təp-in gənlik eləsin, nə də özü qavalını qabağına qoyub yaxşı-yaxşı fikirləşib. Qısqası, qarasına edilən bəzi-para qeybətlərdən, “bu salıyı balası lap ağ ələyib e; özü yazır, özü bəstələyir, özü çalır, özü oxuyur” kimi qınaqlardan (hansı ki, bu sintetizm Avropada çoxdan boy atmışdı) savay, bu balsas, bu teatral sənətkarın fəxarət damağına bir istiot dadızdırın olmayıb.

Beləliklə, “uman yerdən küsərlər” deyimi hər iki tərəfçün qüvvədəymiş; sənədcə tərəf istəyimiş zəhmətkeş kütlələrin mövcud partiya və hökumətə yekdill sevgisinə şərik çıxan bu ifaçı özünü bir az yığışdırırsın, sənətcə tərəfsə umurmuş ki, hər zaman, hər yerdə onu başqalarından bir baş yuxarı qiymətləndirsinlər...

Əslində, bu umu-küsünü onun tərcümeyi-halı da müdafiə edirdi; sənətə əsl “proletar şineli”ndən çıxıb gəlmişdi. Hə, tər yaşlarından rayon teatrında çıxışlar, xalq çalğı alətləri ansamblına rəhbərlik etmiş, adiccə bir təbəssümün də ərşə çəkildiyi müharibə illərində yaratdığı “Arazbarı” ansamblı ilə Salyandan vurub Lənkəranı Astaradan çıx-a çıx-a, kənd zəhmətkeşlərinin üzlerini güldürüb, qollarını qüvvətləndirmişdi.

Və nəhayət, 1953-cü il, Bakı Musiqi Texnikumu...

Müharibə və cürbəcür hal-yolsuzluq məşəqqətlərlə dolu “ucqar” çətinliklərindən qurtulub paytaxta gələn bu cavan burada daha müşkül bir məsələ ilə üzleşir; ifalanıb-möhürlənməmiş bir muğam qalmaqalı! Sonralar dostlarından birinə dediyi kimi; “səjdahalar hamısını oxuyub qurtarıb”...

Və bu təptəzə, yepyeni “uşaq” başlayıb kömköhnəliklər “bayatı”lamağa: “Bayatı-Qacar”, “Bayatı-İsfahan”, “Bayatı-Kürd”...

Və elə təhsil illərindən başladığı filarmoniya konsertlərlə paytaxt camaatını da ovsunlayır. Bu yeni və orijinal ifa manerası böyük Fikrət Əmirovun diqqətini çəkir və onu Opera və Balet Teatrına dəvət edir. Bu teatrdə Zeyd, Sofi kimi “adi rollar yolları” keçən Qulu tezliklə həmin operaların baş qəhrəmanlarını (müasirlərinin ibarələriycə “ən duyğulu Məcnun”, “ən yanıqlı Kərəm”) yaradır. Bu maqamda, neçə-neçə Məcnun-Kərəm ifaçılarını müşayət etmiş tar xaqanı Bəhrəm Mansurovun xatirələrindən parça: “1961-ci ildə Məcnun rolunda səhnəyə Qulu Əsgərov çıxdı. Bu ana qədər o, nəinki dahi Üzeyir bəyin yaradıcılığını, musiqi materialını, həmçinin bu əfsanəyə, poemanın yarandığı tarixi dövrə aid materialları belə öyrənirdi. O, Məcnun rolunun əvəzsiz ifaçısı H.Sarabskinin oyununu haqqında materiallar da toplamışdı. Gənc müğənni özünəməxsus xüsusiyyətləri olan bu mürekkəb obrazı dərk etmək üçün xeyli zəhmət çəkmişdi və bütün bunlar səhnədə öz bəhrəsini verdi”.

Bu “müharrik-adam” opera arenamızda Şah İsmayıl, Aşıq Qəribə ən maraqlı, ən baxımlı səhnə həyatı verib. Əsas (və çağdaşlarından bir çoxunun yazılı-şifahi xatirələrinə görə, ən vəfalı) tərəf-müqabilə isə “yanğı-alovzadə Rübabə” xanını Muradova! Bu anlar... lent yaddaşlarına düşməsə də, xalq mükəllimlərində hələ də nida-lanan o “era”-nı – irreal-real sənət və həyat dualıqları duetlərini xatırlamaq dəmləri...

Ən uzundövrüli solistlərdən olduğu bu teatrdə o öz üstad təcürbəsi, ovaxtkı Teatr İnstitutunda (indiki ADMİU) ünlü müəllimliyi ilə yetişdirdiyi gözəl ifaçı nəslı qatırı (Alim Qasimov, Mələxanım Əyyubova və b.) günün bu gün də böyük sənət səfərində...

Bu universal sənətkarın xalq ruhunda yazdığı mahnılar da ki, uzun illər diller əzbəri, toy-nişanlar yaraşığı olub. Onun ifa üçün seçdiyi sözlər (mətnlər) də daim başqalarınınkından seçilib. Öncə muğam aləmindən nümunələri xatırlayaq (mümkünsə, bənzərsiz zəngülələri fonunda): “Tələ mənə yar olmasa, mən nəyləyə bilərəm, Zövqümçə nigər

olmasa, mən nəyləyə bilərəm” (“Segah-zabul”), “Saldı əldən bu yazıq Heyranı yar həsrəti, O sitəmkar necə gör eylədi divanə mənə!” (“Bayatı-Qacar”), “Ürəklə oynamaq çətinidir, çətin, Bu, ən ağırıdır hər cinayətin” (“Şur”). Və sümükləri oynatmağa, könlülləri yaylağa səsləyən mahnılarından: “Vurulmuşam ələ gözə, Canım qurban şirin sözə”, “Qoynunda var bir cüt nar, Ay biri heyva, biri nar”, “Sözün mənə qənd olar, rəqiblə rişxənd olar”, “Viranə könlümün qəm otağında Söndürüb gətirdiyin çırağa bir bax”. Və... qulaq “redaktəsinə” ehtiyacı olan, çoxlarının “Sevgi sevensən...” kimi alıb irad tutduğu: “Sev ki, – sevensən mərd olar”...

Hər kərə xatırlandığı andan

özünəməxsus mimikaları, ifa anlarında gözəlilməz jestləri, hər mahnının mövzu-məzaqına uyğun obrazlılığı, tamaşaçı ilə aktiv tərəf-müqabilik ünsiyyəti və sair elementlərlə hər kəsə bir cür təəssürat yaradan bu sənətkarın yaratdığı iki obraz-AŞİQİ var ki, onlar mənim xeyal süzgəcimdən tamamilə çıxarılmaqçısı keçir: “Məcnun” – (başqa ifaçılardan fərqli olaraq) tamamilə “təmənnəsiz” (“qarşılıq” ummayan), “Kərəm” – (dastan versiyası və rejissura mizanlarından əlavə), Səs-səda ilə alışıb-yanan...

Və başlanğıcda vəd etdiyim avtoxatirə.

1985-ci ilin yayı. “Teleteatr”ın alapaqısına doğru addımlarkən, bir xeyli uzaqdan üzübəri şüttüyən “Jiquli”dən “Bir quş gəzir sərgərdən, Kətan köynək, al gərdən” beytli bir avaz gəlir qu-lağıma. Bu ki Qulunun səsi-dir! Bəs niyə musiqisiz? Təəccübümü hiss edən sürücü (əlbəttə, Qulu Əsgərov!) sürəti azaldır və mənə – tanıdığım bu tənha dinləyici-tamaşaçını məhz özünəməxsus təbəssümlə salamlayır. Bəndənizsə, o gözəl səyyar ifa və bu möhtəram diqqət-mədəniyyətdən bərk mü-təəssir olur...

Sözümü bu zəhmətkeş və haqq-halal insan haqda eşitdiyim bu kəlmələrlə bitirirəm: “Qulu – muğamımızın hər quallarından dandı, həm də şahlarından”...

Tahir ABBASLI

Hüseyn Cavidin şeirləri qazax dilində

Hüseyn Cavidin 135 illik yubileyi münasibətilə Almatı şəhərində Əl-Fərabî adına Qazaxıstan Milli Universiteti tərəfindən böyük ədəbin qazax dilinə tərcümə olunmuş şeirlərindən ibarət kitabın təqdimatı keçirilib.

Universitetin rektoru Qalım Mutanov Hüseyn Cavid yaradıcılığının türk dünyasının birliyinə, bütünlüyünə xidmət etdiyini vurğulayaraq Qazaxıstan ədəbiyyatşünaslarını şairin irsini daha geniş tədqiq etməyə çağırıb.

Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfiri Rəşad Məmmədov qeyd edib ki, Hüseyn Cavidin yaradıcılığını öyrənməklə əslində, bütün türk dünyasının mədəniyyəti və həyatı ilə tanış olmaq mümkündür. Totalitarizmin çoxsaylı qurbanlarından biri kimi Cavidin adı doğma xalqının təfəkküründə obrazlaşıb. Ağır repressiya illərində mənən sarsılmadan keçdiyi ibretamiz həyat yolu onu yaddaşlarda sənətkar şəxsiyyətinin bütövlüyünün rəmzinə çevirib.

Akademik Teymur Kərimli təkcə - "Kəssə hər kim tökülən qan izini, qurtaran dahi odur yer üzünü" – misrasının Cavidin bütün

yaradıcılıq fəlsəfəsini anlamağa kifayət etdiyini vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, ortaq türk dilinin Cavid nümunəsi deməyə əsas

verir ki, dillçilər, ədəbiyyatşünaslar bu məsələyə xüsusi diqqət yetirməklə ümumtürk mədəniyyətini, dilini, ədəbiyyatını zənginləşdirə bilərlər.

Təqdimat mərasimində qazax alimləri böyük ədəbin yaradıcılığı ilə bağlı müzakirələr aparıb və tələbələr onun şeirlərindən nümunələr səsləndiriblər.

Əl-Fərabî adına Milli Universitetdə "Azərbaycan tarixi və mədəniyyəti mərkəzi"nin qurulması və iki ölkənin elmi ictimaiyyəti arasında əlaqələrin yaradılmasında xidmətlərinə görə Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfiri Rəşad Məmmədov, akademik Teymur Kərimli və Azərbaycan əsilli qazax alimi Əsli Osman universitetin yubiley medalı ilə təltif olunublar.

“Kinoklub”da növbəti görüş

Azərbaycan kinosunun 120 illik yubileyi ilə əlaqədar sosial aksiya olaraq milli və dünya kino incilərini tamaşaçılara daha da yaxından tanıtmaq, eləcə də yaradıcı görüşlərin və kino axşamlarının keçirilməsi məqsədilə Mədəniyyət Nazirliyi,

Dövlət Film Fondu və Nizami Kino Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə fəaliyyətə başlamış “Kinoklub”un növbəti tədbiri keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Gənclər Şurasının sədri, ssenarist, şair

Elşad Ərzədoğlu tanınmış macar rejissoru İldiko Enyedinin 2017-ci ildə çəkdiyi və bir çox festivalların qalibi olmuş, 67-ci Berlin Beynəlxalq Film Festivalında “Qızıl ayı” mükafatı qazanmış “Bədən və ruh” bədii filmi haqqında tamaşaçılara məlumat verib. Daha sonra film nümayiş olunub və maraqla qarşılanıb.

“A.L.J.İ.R.”də olmaq, yaxud gürcülərin yeddi məhbusəsi

Rejissor yeddi aktrisanın oyununu və dili ilə repressiyaya məruz qalmış insanların taleyini nəql edir. Mövzudan aydındır ki, bu tamaşa söz üzərində qurulmalıdır. Rejissor tamaşanı yorucu etməmək üçün maraqlı üsulan istifadə edib: əsərdə konkret obraz yoxdur. Bir qadının həyat hekayəsini bir neçə nəfər danışır, bir iştirakçı üç-dörd dəqiqə ərzində fərqli obrazla girir: gah məhbusə olur, gah uşaq, gah nəzarətçi, gah müstəntiq, gah düşərgə rəisi... Əslində, tamaşaçı diqqətinin səhnədən yayınmasına imkan verməyən bu üsul daha böyük niyyətə xidmət edir: “A.L.J.İ.R.”dəki qadınların taleyinin oxşarlığını, onları aylaqla yük vaqonlarında acı-susuz, min əziyyətlə Qazaxıstanın ucu-bucağı görünməyən çöllərindəki düşərgəyə gətirən dövrənin “düşməni tapmaq” planını açmağa, onlara SSRİ deyilən xalqlar həbsxanasında necə münasibət bəsləndiyini göstərir.

Digər tərəfdən, bu üsul sənətkarlığın üst qatıdır: qadın gözəlliyini boğan boz-qara-qəhvəyi rəngli geyimlərə bürünmüş, sırtıqlı gödəkce, fasonsuz şalvar, etək geyinmiş, üzünü solğun, əzabkeş göstərən qrim etmiş yeddi aktrisa təxminən 100 dəqiqə ərzində oynadıqları obrazların dərindən danışır. Bu həm hərəkət, həm performans, həm də psixoloji cəhətdən aktyor üçün çox ağır prosesdir. Özgə həyatından olsa belə, səhnədən sürgün çəkən məhbusələrin necə fiziki, cinsi istismara məruz qaldığını sözlə çatdırmağın özünü qadın üçün mənəvi yüküdür.

Elə bu üzəndə tamaşada çıxış edən yeddi aktrisanın – Gürcüstanın Əməkdar artisti Lyudmila Artyomova-Mqəbrişvili, İlna Vorobyova, Nataliya Voronyuk, Nino Kikaçişvili, Mariam Kitiya, Sofiya Lomcarıya və Anna Nikolavanın ifasını seçdirmək mümkün deyil. Yeri gəlmişkən, bu çətinliklə 2017-ci ildə Gürcüstanda Veriko Ancaparidze adına Milli Teatr mükafatının münisifləri də qarşılaşıb. Onlar vəziyyətdən ən müdrik çıxış yolu tapıblar. Qaydani pozaraq bir nəfər əvəzinə yeddi aktrisanın hamısını təltif ediblər.

Tamaşa insan qəlbini göynədən olaylar üzərində qurulsada, “ürəyimin başı sökülüdü” ifadəsini tam açıqlayan bir neçə məqamı vurğulamaya bilirik.

...Qəfildən düşərgədə yanğın başlayır: qəhrəmanların qaldığı barakın qapısı isə açılmır. Tüstüdən boğulan qadınlar qərar verirlər ki, bir aylıq norma kimi onlara verilmiş yarım kilo qəndi ölüm ayağında yesinlər. Yeyirlər və xilas edildikləri üçün boğulmurlar, sonra da qəndi yeməkdə tələsdiklərinə görə peşmanlayırlar...

... 1938-ci ildə kütləvi repressiyaların “ilhamvericisi” N.İ. Yevjovun əvəzinə L.P.Beriyani xalq daxili işlər komissarı qoyurlar. Bu xəbər Akmolaya çatanda digər baraklarda sürgün çəkən, başqa millətlərdən olan qadınlar Beriyanı barədə xoş söz eşitmək ümidi ilə gürcü məhbusələri sorğu-suala tuturlar. Onlar isə biz tamaşaçılara Beriyanın Gürcüstan ziyallılarına çəkdiyi ziyətdən danışsalar da, sürgündəşlərinin qarşısında susurlar...

...1953-cü il. Stalinin ölüm xəbərinin “ilhamvericisi” N.İ. Yevjovun əvəzinə L.P.Beriyani xalq daxili işlər komissarı qoyurlar. Bu xəbər Akmolaya çatanda digər baraklarda sürgün çəkən, başqa millətlərdən olan qadınlar Beriyanı barədə xoş söz eşitmək ümidi ilə gürcü məhbusələri sorğu-suala tuturlar. Onlar isə biz tamaşaçılara Beriyanın Gürcüstan ziyallılarına çəkdiyi ziyətdən danışsalar da, sürgündəşlərinin qarşısında susurlar...

tamaşadır. Əbəs yərə tamaşa boyu səhnənin arxa planında həmin istedadlı, görkəmli gürcü gözəllərinin iri portretləri asılmamışdı. Tamaşanın sonunda yeddi məhbusədən biri deyir: “Görün, biz kimlərlə eyni düşərgədə sürgün çəkmişik...” Bu jest təkcə tarixə ehtiram yox, həm də qan üzərində qurulan siyasi rejimin ifşası kimi anlaşıllır.

Adətən tamaşadan sonra hər kəs fərqli hisslərlə teatru tərk edir. Əmin ki, Qriboyedov teatrının S.Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında oynadığı bu tamaşanı seyr edən hər kəsin təəssüratında bir ortaq fikir var idi: tarixin gözünün içinə düz baxaraq, dövrün və dövrənin acı həqiqətini cəsarətlə, fərqli tərzdə çatdırmaq, insanları zülm vermək və zülmə tabe olmaq fikrindən daşınmağa sövq edən ideyanı duymaq.

Gülcahan MİRMƏMMƏD

TƏQVİM

11-14 dekabr

Azərbaycan

11 dekabr 1918 – Xalq yazıçısı Bayram Salman oğlu Bayramov (1918 – 9.11.1994) Ağdam rayonunda anadan olub. “Arakasmələr”, “Karvan yolu” və s. romanların, “Mən ki gözəl deyildim”, “Onun bələli sevgisi” filmlərinin ssenari müəllifidir.

12 dekabr 1893 – Görkəmli aktyor, rejissor, Xalq artisti Abbas Mirzə Şərifzadə (1893 - 16.11.1938) Şamaxıda doğulub. Teatr tariximizdə böyük xidmətlər göstərib. “Bismillah” (1925), “Hacı Qara” (1929) filmlərinin rejissoru olub. Repressiya qurbanıdır.

12 dekabr 1926 – Əməkdar mədəniyyət işçisi Aşıq Pənah (Əlipənah Ələsgər oğlu Pənahov; 1926 - 26.8.1978) Salyan rayonunda doğulub.

12 dekabr 1937 – Şair, tərcüməçi Əhəd Muxtar (Əhədulla Muxtar oğlu Qənbərov; 1937 - 23.5.1998) Astara rayonunun Kakalos kəndində anadan olub.

12 dekabr 1945 – Cənubi Azərbaycanda Seyid Cəfər Pişəvarinin rəhbərliyi altında inqilab qələbə çalıb. Cənubi Azərbaycan Demokratik Respublikasının yarandığı elan olunub. Cənubda milli hökumət bir il sonra, 1946-cı ilin dekabrında süqut etdi.

12 dekabr 1968 – Xalq artisti Mustafa Həşim oğlu Mərdanov (28.2.1894 - 1968) vəfat edib.

12 dekabr 2002 – Xalq şairi Cabir Novruz (Cabir Mirzəbəy oğlu Novruzov; 12.3.1933 - 2002) vəfat edib.

12 dekabr 2007 – Xalq yazıçısı Hüseyn Abbas oğlu Abbaszadə (22.11.1922 - 2007) vəfat edib.

13 dekabr 1929 – Şərqşünas alim, professor Saleh Əliyev (1929 - 21.11.2006) Gəncədə anadan olub.

13 dekabr 1937 – Əməkdar memar Abbas Abbas oğlu Ələsgərov Bakıda doğulub. Azərbaycan Memarlar İttifaqının sədri (2007-2012) olub.

14 dekabr 1915 – Görkəmli müğənni, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Rəşid Məcid oğlu Behbudov (1915 - 9.6.1989) Tiflisdə anadan olub.

14 dekabr 1927 – Kristalloqrafiya sahəsində məşhur alim, ədəbiyyatşünas, Azərbaycan EA-nın müxbir üzvü Xudu Məmmədov (1927 - 15.10.1988) Ağdamın Mərzili kəndində anadan olub.

14 dekabr 1929 – Ədəbiyyatşünas, tərcüməçi Dilara Ələkbər qızı Əliyeva (1929-1991) Tiflisdə doğulub.

14 dekabr 2011 – Xalq artisti Qədir Çərkeş oğlu Rüstəmov (20.11. 1935 - 2011) vəfat edib.

Dünya

11 dekabr 1803 – Fransız bəstəkarı Hektor Berlioz (Louis-Hector Berlioz, 1803 - 8.3.1869) anadan olub. Əsərləri: “Fantastik simfoniya”, “Benvenuto”, “Çellini” operaları və s.

11 dekabr 1890 – Argentina müğənnisi, tanqo rəqqası Karlos Qardel (Carlos Gardel; 1890-1935) anadan olub. Onun şərəfinə 11 dekabr bir sıra ölkələrdə “Beynəlxalq tanqo günü” kimi qeyd olunur.

11 dekabr 1913 – Fransız aktyoru, rəssam Jan Mare (Jan Alfred Villen-Mare; 1913 - 8.11. 1998) anadan olub.

11 dekabr 1918 – Rus yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1970) Aleksandr İsayeviç Soljenitsin (1918 - 3.8.2008) anadan olub. “Xərçəng korpusu”, “Birinci dairədə”, “Arxipelaq QULAQ” və s. romanların müəllifidir.

12 dekabr 1821 – Fransız yazıçısı Qustav Flober (Gustave Flaubert; 1821 - 8.5.1880) anadan olub. “Madam Bovari”, “Salambo”, “Hislərən təbəsi” və s. romanların müəllifidir.

12 dekabr 1915 – Amerika müğənnisi, aktyor Frenk Sinatra (Francis Albert Sinatra; 1915 - 14.5.1998) anadan olub.

12 dekabr 1928 – Qırğız yazıçısı Çingiz Aytmatov (1928 - 10.6.2008) anadan olub. “Cəmilə”, “Əlvida, Gülsarı!”, “Ağ gəmi”, “Əsrə bərabər gün”, “Edam kötüyü”, “Dağlar düşəndə” və s. əsərlərin müəllifidir.

12 dekabr 1941 – Rusiyanın Xalq artisti Vitali Solomin (1941-2002) anadan olub.

13 dekabr 1720 – İtalyan dramaturqu, nağıl-pyeslərin müəllifi Karlo Qotsi (Carlo Gozzi; 1720 - 1806) anadan olub.

13 dekabr 1797 – Yəhudi əsilli alman şairi, yazıçı, ədəbiyyatşünas Henrix Heyne (Christian Johann Heinrich Heine; 1797 - 17.2.1856) anadan olub.

14 dekabr 1895 – Fransız şairi, poeziyada dadaizm və sürrealizmin banilərindən biri Pol Eluyar (Paul Eluard - Eugene Emile Paul Grindel; 1895-1952) anadan olub.

14 dekabr 1924 – Hind aktyoru, rejissor Rac Kapur (Raj Kapoor; 1924 - 2.6.1988) anadan olub.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

Afişa

13-14 dekabr

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı (Füzuli meydanı 1)

13 dekabr	Ç. Aytmatov - “Manqurt”	19.00
14 dekabr	H. Mirələmov - “Xəcalət”	19.00

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı (Zərifə Əliyeva küçəsi 8)

14 dekabr	Ə. Əmirli - “Nuri-didə Ceyhun”	19.00
-----------	--------------------------------	-------

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı (Xaqani küçəsi 7)

14 dekabr	M.F. Axundzadə - “Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah”	19.00
-----------	---	-------

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı (Neftçilər prospekti 36)

14 dekabr	K. Ağayeva - “Göyçək Fatma”	12.00 14.00
	Rus xalq nağılı - “Durna balığı” (rus dilində)	16.00

Heydər Əliyev Sarayı (Bülbül prospekti 35)

14 dekabr	Xalq artisti Emin Ağalarovun solo konserti	20.00
-----------	--	-------

Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası (İstiqlaliyyət küçəsi 2)

14 dekabr	UNICEF-in tədbiri - Dövlət Uşaq Filarmoniyasının Uşaq-gənclər xalq çalğı alətləri orkestri Bədii rəhbər və baş dirijor Ağaverdi Paşayev	19.00
-----------	---	-------

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi (Dənizkənarı Milli Park)

14 dekabr	Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Rəşid Şəfaqin xatirə gecəsi	19.00
-----------	--	-------

Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrı (R. Behbudov küçəsi 12)

14 dekabr	Rəşid Behbudovun anim gününə həsr olunmuş konsert	19.00
-----------	---	-------

Avstriyanın paytaxtı Vyanada "Avropa Mədəni İrs ili – 2018" in bağlanış mərasimi keçirilib.

Mövzu və konsepsiyasına görə mədəni irsin qorunması, inkişafı, mədəni turizm, muzey, inklüziv mədəniyyət, yaradıcı və innovativ mədəniyyət məsələlərini əhatə edən layihəyə Avstriyanın Avropa İttifaqı Şurasına sədrliyi çərçivəsində Avropa Şurası, Avropa İttifaqının aidiyyəti komissiyaları ilə yanaşı, "Avropa İrs Günləri", "Europeana", "Europe Nostra" kimi beynəlxalq layihələr tərəfdaşlıq edir.

Tədbir çərçivəsində "Avropa Mədəni İrs ili"nin müzakirəsi, mədəniyyət siyasətinə həsr olunmuş sessiyalar və Vyana şəhərində fəaliyyət göstərən muzeylər və mədəni irs istiqamətlərini əhatə edən xüsusi marşrutların təqdimatı keçirilib.

“Avropa Mədəni İrs ili”nə yekun vurulub

Tədbirdə Mədəniyyət Nazirliyinin əməkdaşları Nərgiz Abdulayeva və Qasım Şirinli iştirak ediblər.

Mərasimdə Avstriyanın incəsənət, mədəniyyət və media naziri Gerno Blumel, Avropa Parlamentinin Mədəniyyət və

təhsil komitəsinin sədri Petra Kammerevert, Təhsil, mədəniyyət, gənclər və idman müvəkkili Tibor Navracsiks iştirak ediblər. Tədbirlərdə mədəni irs üzrə e-tvinninq sahəsində ən yaxşı layihələrin təltifetmə mərasimi keçirilib. Qaliblər Avropa Komissiyasının Mədəniyyət və yaradıcılıq direktoru Mişel Maqnier tərəfindən mükafatlandırılıb.

Qeyd edək ki, tədbirlərə Avropa ölkələri ilə yanaşı, bir çox dünya ölkələrinin sahə üzrə təşkilatları və mütəxəssisləri qatılıb. Mədəniyyət Nazirliyinin nümayəndələri Avropa Komissiyasının Mədəniyyət və yaradıcılıq direktoru Mişel Maqnier ilə görüşüb və gələcək əməkdaşlıq imkanları barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

0 “Əjdaha”dan bizdə də var...

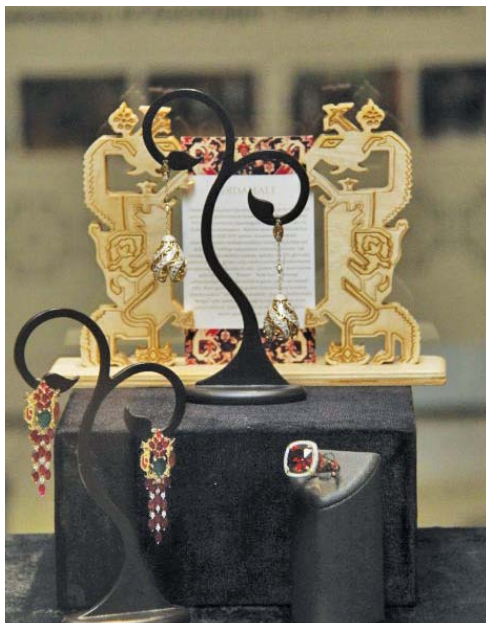
Xalça Muzeyi dekabrın 7-də "Rəsm" milli zərgərlik brendinin yeni "Əjdahalı" kolleksiyasının təqdimatına ev sahibliyi etdi.

Təqdimat mərasimində zərgərlik brendinin yaradıcısı Rəsminə Qürbatova çıxış edərək diqqətə çatdırdı ki, Bakı tarixən həmişə zərgərliyi ilə tanınıb. Bu gün zərgərlik məmulatlarına alıcıların münasibəti fərdidir: "Əvvəllər alıcılar "hamıda olandan" almaq istəyirdilər, bu gün artıq onlar "yalnız bizdə olsun" prinsipini əsas götürürlər. Bu eksklüzivlik isə bizim milli ornament və naxışlardadır".

Rəsminə xanım Azərbaycan xalçalarının da ornament və naxışların seçiyəvi xüsusiyyətləri haqqında fikirlərini bölüşdü. Qeyd etdi ki, XVI-XIX əsrlərdə "Əjdahalı" çeşninin bədii-texnoloji baxımdan inkişafında Azərbaycan xalçaçılığının rolu olub. Bu klassik çeşni tarixi "bünövrə" rolunu oynamaqla yanaşı, yerli və yeni meyilləri də əks etdirib. Əsasən XVII-XVIII əsrlərdə

toxunan bu xalça nümunələrinə dünyanın məşhur incəsənət muzeylərində və şəxsi kolleksiyalarda rast gəlmək mümkündür. Bu gün "Əjdahalı" kolleksiyasının Xalça muzeyində təqdim edilməsi də simvolik xarakter daşıyır. Çünki bu muzeydə "Əjdahalı" çeşnində toxunan xalçalar da qorunur.

Vurğulandı ki, "Rəsm" brendi qədim Azərbaycan ornament və naxışlarının müasir interpretasiyasını təqdim edir. Brendin əsas ideyası milli mədəniyyət və incəsənətimizin populyarlaşdırılmasıdır. Bu zinat əşyaları sadəcə dəbdəbəli aksesuar deyil, Azərbaycanın mədəniyyətinə, ənənələrinə və milli ruhuna bağlıdır. Bütün məmulatlar dizayn tarixi konteksti, ornament və ənənəvi naxışların mənşəyi barədə məlumatlar və təsvirlərlə verilir. Təqdim olunan "Əjdahalı" kolleksiyası xalçalarda əks olunan motivlərlə bəzədilmiş 50-dən çox zinat əşyasından ibarətdir. Kolleksiyanın əsas məqsədi Azərbaycanın qədim xalçaçılıq sənətinə maraq yaratmaq, milli və mədəni dəyərləri yaşatmaqdan ibarətdir. Qarabağ xalçaçılıq

məktəbinin ən gözəl nümunələrindən hesab edilən "Əjdahalı" xalçaları XVI-XVIII əsrlərdə Qarabağda, həmçinin Şirvan və Qubada toxunub. Azərbaycan dekorativ-tətbiqi xalq sənəti nümunələrində tək olaraq istifadə edilirdi zaman əjdaha xeyir qüvvəni simvolizə edir. Qədim türk inanclarına görə, "Büke", "Evren", "Kök-luu", "Abırqa" adlandırılan əjdahalar müsbət qüvvəni təmsil edir. Qıpçaq türklərində "Beqşa" adlı əjdaha ailə ocağının qoruyucusu kimi qəbul olunurdu. Səfəvilər dövrü xalçalarında da bu motiv geniş istifadə edilib. Bu gün xanımların daha çox üstünlük verdiyi əjdahalı kolleksiyasının zinat əşyaları da milli kökdən qaynaqlanaraq ailə tellərinə bağlılıq və ailə möhkəmliliyini simvolizə edir.

Daha sonra "Rəsm" milli zərgərlik brendinin saytı (www.resm.com) təqdim olundu. Sayt vasitəsilə "Rəsm" in zinat əşyalarını sifariş etmək mümkündür. Onlayn mağazada bu brendin zinat əşyalarının bütün modelləri mövcuddur.

Lalə AZƏRİ

İfaçılarımız Rıqa musiqi festivalında mükafat qazanıblar

Latviyanın paytaxtı Rıqa şəhərində 6-9 dekabr tarixində "Riga Symphony" VII Beynəlxalq musiqi festivalı keçirilib.

Bu il festivala rekord sayda iştirakçı – 26 ölkədən 301 ifaçı qatılıb. Festivalda ölkəmizi Nigar Cəlilova (xalq musiqisi ifaçılığı) və Ləman İbrahimova (dünya hiti) təmsil ediblər. Qalibləri Əməkdar incəsənət xadimi Zümrüd Dadaşzadənin də daxil olduğu münisflər heyəti müəyyənləşdirib.

Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dördüncü kurs tələbəsi Nigar Cəlilova "Folklor" nominasiyasında qızıl medal ("Başına mən dolanım" mahnısı) tutub və gümüş medala ("Sliver Symphony") layiq görülüb.

Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının, Yelena Obraztsova Beynəlxalq Musiqi Akademiyasının məzunu Ləman İbrahimova "Pop-musiqi – dünya hiti" nominasiyasında qızıl medal ("Gold Symphony") qazanıb. O, festivalın əsas mükafatı uğrunda yarışmaq imkanı əldə edən az sayda iştirakçılardan biri olub. Azərbaycan nümayəndəsi öz nominasiyasında müsabiqənin Qran-pri mükafatını qazanıb.

Latviyadakı Azərbaycan diasporunun nümayəndəsi Həsən Rəhimov da fərqlənib. O, "Akademik vokal" nominasiyasında birinci mükafata layiq görülüb.

"Riga Symphony" festivalı Yelena Şvilpenin bədii rəhbərliyi ilə hər il dekabr ayında keçirilir. Bu da Milad bayramı günlərində Rıqanın gözəlliyini və bənərsizliyini xüsusi qabardır, diqqəti latış mədəniyyətinin musiqi rəngarəngliyi üzərində cəmləyir.

Azərbaycanlı rejissorların filminin təqdimatı

İsraildə keçirilən "Near Nazareth International" film festivalı çərçivəsində Rüfət Əsədov və Vüsal Nazimoğlunun rejissoru olduqları "Peyğəmbər İrəminin göz yaşları" sənədli filminin təqdimat mərasimi olub.

"Picmus Production" (Azərbaycan) və İsrail-Azərbaycan Assosiasiyasının birgə istehsalı olan filmin çəkilişləri Azərbaycanda, İsraildə, ABŞ-da və Almaniyada aparılıb.

Film Azərbaycan ərazisində doğulmuş, hazırda isə dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan dağ yəhudilərinin həyatından bəhs edir. Tamaşaçılar tərəfindən rəğbətli qarşılanan filmin nümayişindən sonra ekran işinin yaradıcı heyəti mükafatlarla təltif edilib.

Bakıda isveçli rəssamın sərgisi

İçərişəhərdə yerləşən "Art Tower" qalereyasında Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin və İsveçin ölkəmizdəki səfirliyinin təşkilatlığı və "Arts Council Azerbaijan" qeyri-hökumət təşkilatı və "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariqlı Qorucu İdarəsinin dəstəyi ilə isveçli gənc rəssam Simon Arnsın fərdi sərgisi keçirilib.

Ekspozisiyanın açılışında çıxış edən İsveçin ölkəmizdəki səfiri Kristian Kamil bildirib ki, layihə ölkələr arasındakı mədəniyyət körpüsünün salınmasına yönəlib. 22 yaşlı Simon Arns ilk dəfə Bakıya gəlib.

"Arts Council Azerbaijan" in rəhbəri Dadaş Məmmədov qeyd edib ki, Simon Arns öz üslubunu hərəkətin və kortəbiiyyətin köməyi ilə reallığı dinamik şəkildə tutmaqla müəyyən edir. Onun yaradıcılığının əsas hədəfi geniş tamaşaçı kütləsinə yaxşı tanış olan heykəltəraşlıq şedevrləridir.

"Ekperiment mənim üçün düşüncəni genişləndirən, yeni nə isə yaradan bir incəsənət ruhudur. Ola bilər ki, mehz bu səbəbdən hələ də insanları və heykəlləri çəkirəm", - deyə Simon Arns bildirib.

Türk dünyası

TÜRKSOY-da məşhur qazax şairi və bəstəkarının yubileyi

Dekabrın 8-də Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının (TÜRKSOY) Ankaradakı mərkəzi qərargahında görkəmli qazax şairi və bəstəkarı Estay Berkimbayulının anadan olmasının 150 illiyi ilə bağlı konfrans keçirildi.

Türk dünyasını təmsil edən ədəbiyyatçıların, elm və mədəniyyət xadimlərinin, musiqiçilərin qatıldığı konfransın açılışında çıxış edən TÜRKSOY-un baş katibi Düsen Kaseinov Estay Berkimbayulının həyat və yaradıcılığından danışdı. Onun müasir qazax musiqisinin inkişafında, eləcə də ənənəvi musiqinin gələcək nəsillərə ötürülməsində müstəsna rol oynayan nadir şəxsiyyətlərdən biri olduğu vurğulandı.

Qazaxıstanın dövlət sənətçisi Şahmardan Abilev çıxışında Estay Berkimbayulının əsərlərinin gənc nəsillər tərəfindən seviləyini diqqətə çatdırdı.

Digər çıxışçılar da Estay Berkimbayulının yaradıcılığını təhlil etdilər. Vurğuladılar ki, onun şeirləri və bəstələdiyi mahnılar bütün dövrlərdə sevilib.

Bədii hissədə görkəmli bəstəkarın mahnılarından ibarət konsert proqramı təqdim olundu.

Mehparə SULTANOVA
Ankara

Oljas Suleymenov Mədəniyyətlərin Yaxınlaşması Mərkəzinə rəhbərlik edəcək

Görkəmli qazax yazıçısı Oljas Suleymenov Qazaxıstanda Mədəniyyətlərin Yaxınlaşması Mərkəzinin direktoru təyin edilib. Qurumun yeni rəhbəri mədəniyyətlərin yaxınlaşmasında, ilk növbədə, tarixi kökləri öyrənməyi, o cümlədən bilik mübadiləsinin aparılmasının vacibliyini bildirib.

Almatı şəhərində 2016-cı ildən fəaliyyət göstərən Mədəniyyətlərin Yaxınlaşması Mərkəzi urbanizasiya və köçerilik, türk xalqlarının mədəni, dini və mifoloji irsi, habelə Mərkəzi Asiya ölkələrinin milli mədəni irsinin qorunması, tarixi mədəni abidələrinin UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilməsi kimi məsələlərin tədqiqi və həll yollarını nəzərdə tutur.

“Kolorit” Azərbaycan-Özbəkistan dostluğuna həsr olunub

Özbəkistan paytaxtındakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi (AMM), Özbəkistan Rəssamlıq Akademiyası və Kəmaləddin Behzad adına Milli Rəssamlıq və Dizayn İnstitutu "Kolorit" adlı sərgi keçirib.

Azərbaycan-Özbəkistan dostluğuna həsr olunan sərginin açılışında AMM-in direktor müavini Polad Zeynalov iki ölkənin tarixi əlaqələri barədə məlumat verib, belə tədbirlərin əhəmiyyətindən bəhs edib. Bildirib ki, sərgidə Özbəkistanın Xalq rəssamı, professor Cəvlon Umarbekovun emalatxanasında təhsil alan tələbələrən əl işləri nümayiş etdirilir. Onların arasında soydaşımız Məhəmməd Əhmədov da var.

Rəssam Cəvlon Umarbekov deyib: "Sərgidə istedadlı tələbələrəimin müxtəlif mövzularda çəkdiqləri tabloların yer alması məni sevindirir. Tələbələrən əl işləri arasında Azərbaycana həsr edilmiş əsərlər də var".

"Özbəkistan-Azərbaycan" Dostluq Cəmiyyətinin icraçı direktoru Erkin Nuriddinov və digər çıxış edənlər tələbələrən ən müxtəlif mövzularda müraciət etdiklərini bildirib, onlara uğurlar arzulayıblar.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr, 1D.
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-57-72 (redaktor)
530-34-38 (məsul katib)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279

İndeks: 0187

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5178

Sifariş: 3772

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.